

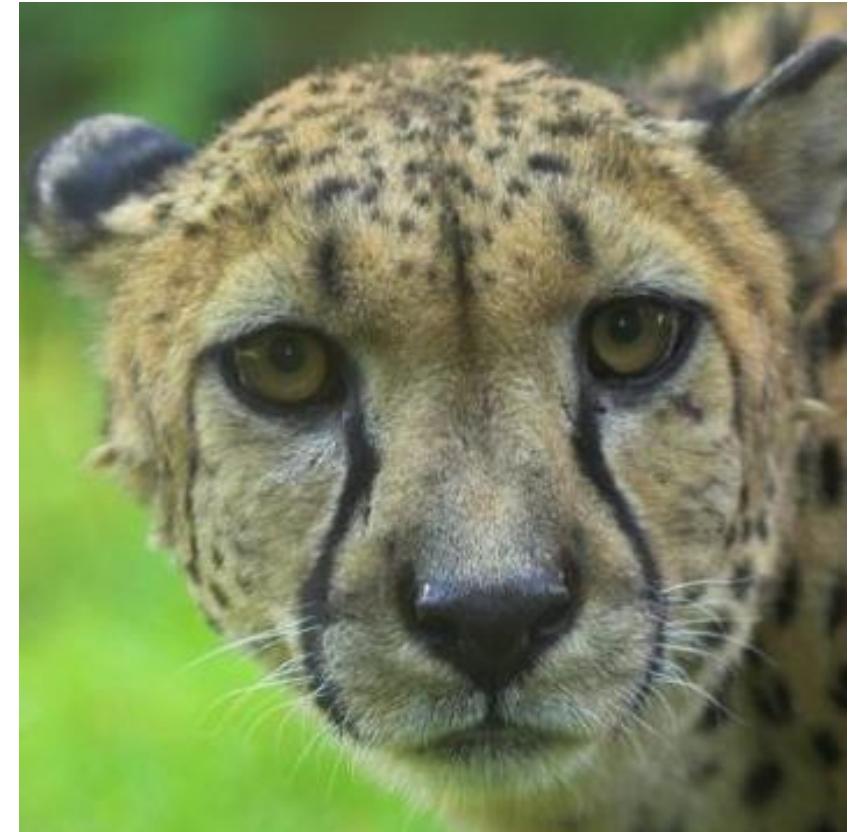
Dybdesyn – og kunstig 3D

Hvordan virker det egentlig?

Av

Nils Kr. Rossing

Vitensenteret

View-masteren Mitt første 3D-minne

... litt om å se dybde

Snøfall

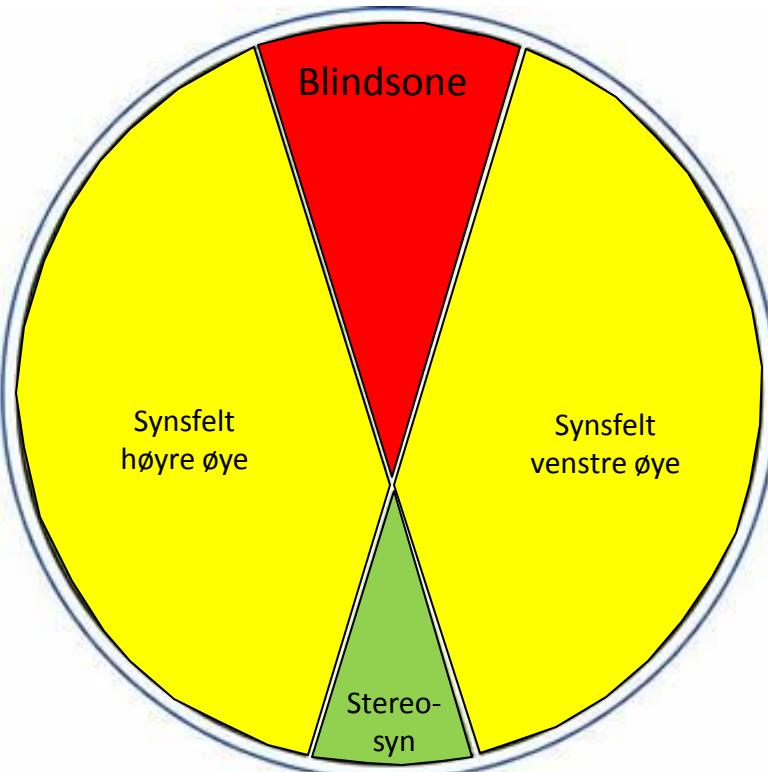
Øynenes plassering

Snøugle

Synsfelt for en hest

Area covered by the horse's right eye

Area covered by the horse's left eye

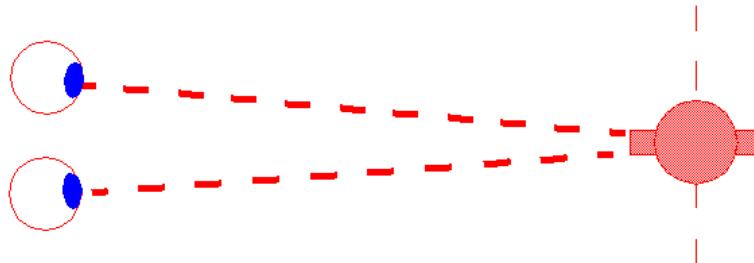

Hva er dybdesyn?

De to øynene ser et litt forskjellig bilde.

Prøv:

- Se på en gjenstand ca. 1 meter borte
- Hold vekselvis for venstre og høyre øye
- Ser du at de to bildene er forskjellige?

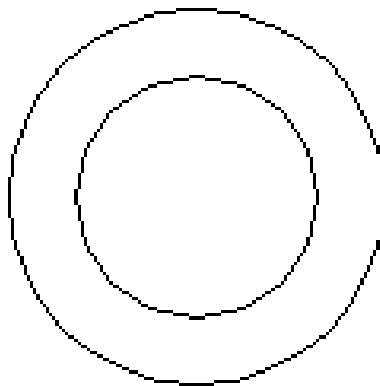

Sett med
venstre øye

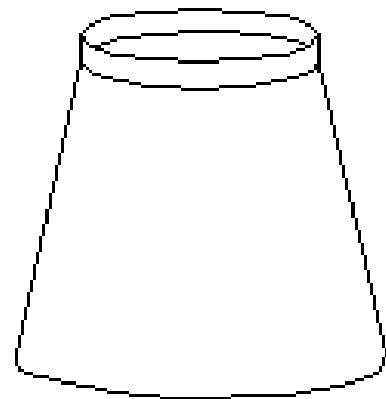

Sett med
høyre øye

Hvordan ser en bøtte ut?

Sett ovenfra

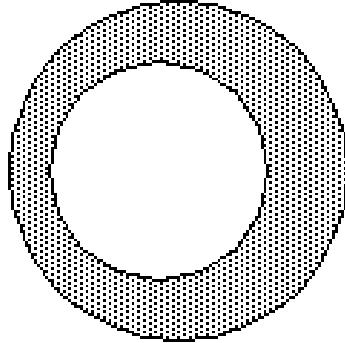
Sett fra siden

Å se en bøtte ovenfra

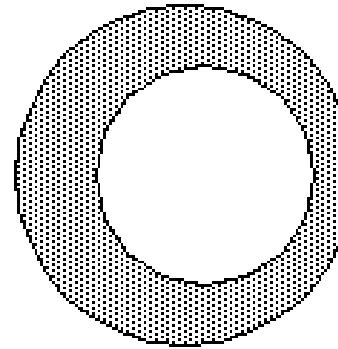
Ser en bøtte lik ut for begge øynene sett ovenfra?

Ser vi bunnen av bøtta eller ser vi ned i bøtta?

Sett med venstre øye

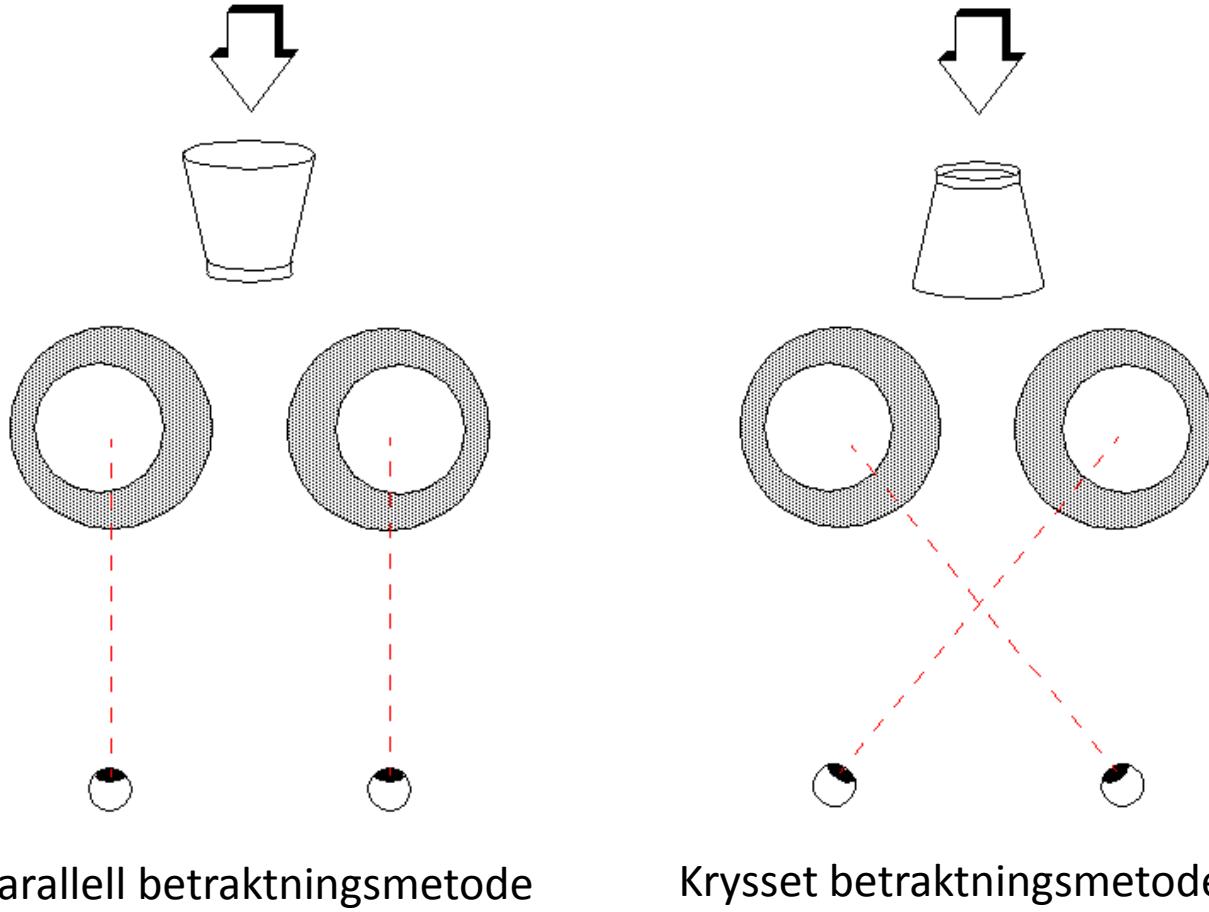
Sett med høyre øye

Vi ser ned i bøtta

To måter å se på stereoskopiske bilder

Å se stereoskopisk

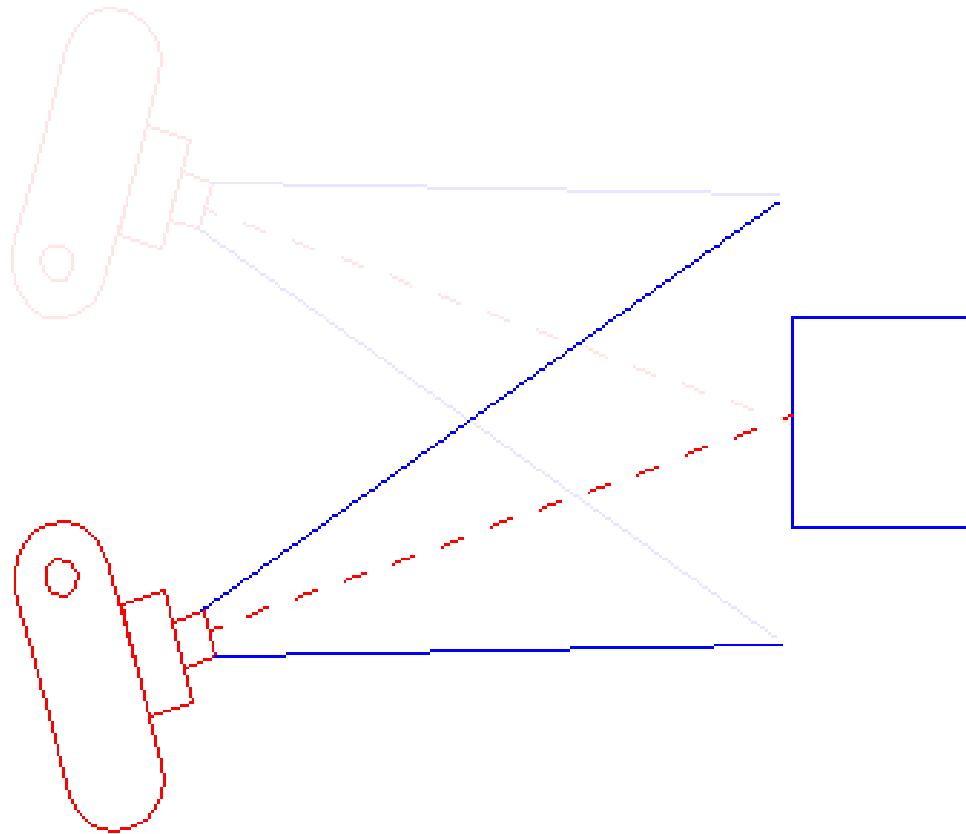
Sett med
venstre øye

Sett med
høyre øye

*... om hvordan lage stereoskopiske
bildepar*

Hvordan lager vi stereoskopiske par?

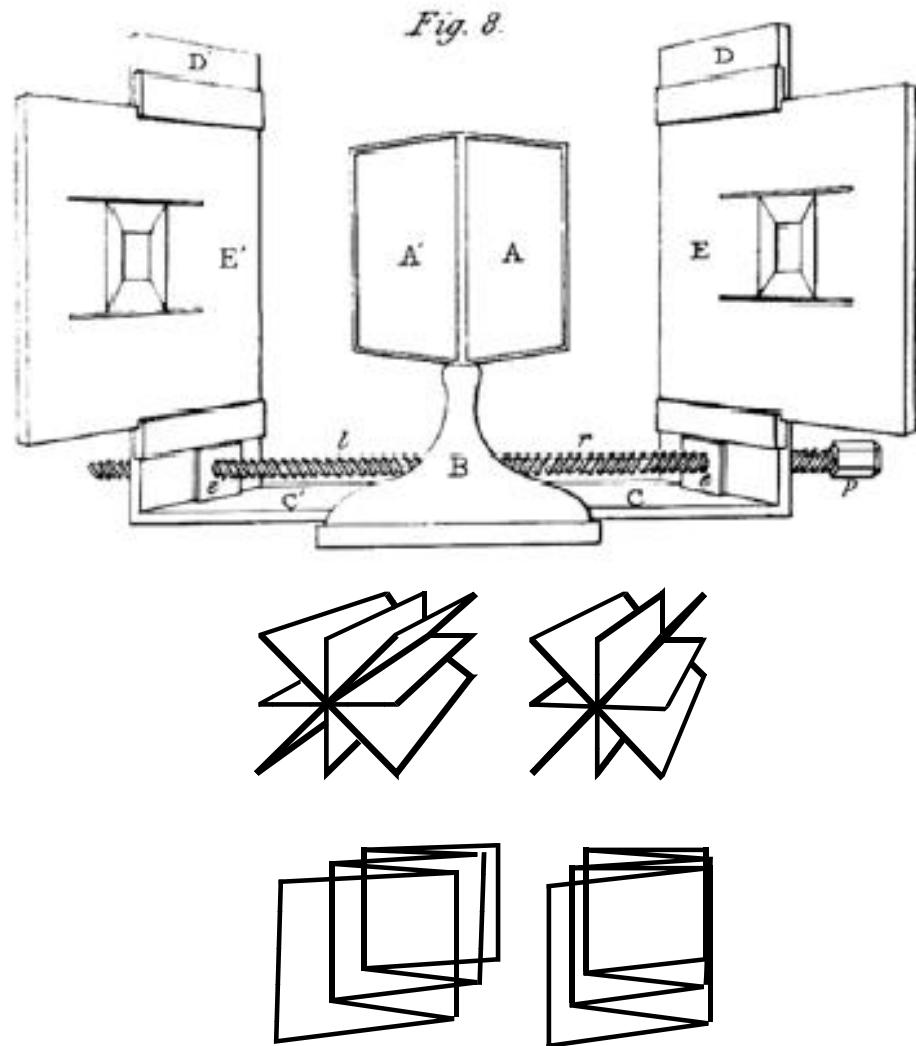
Eksempler

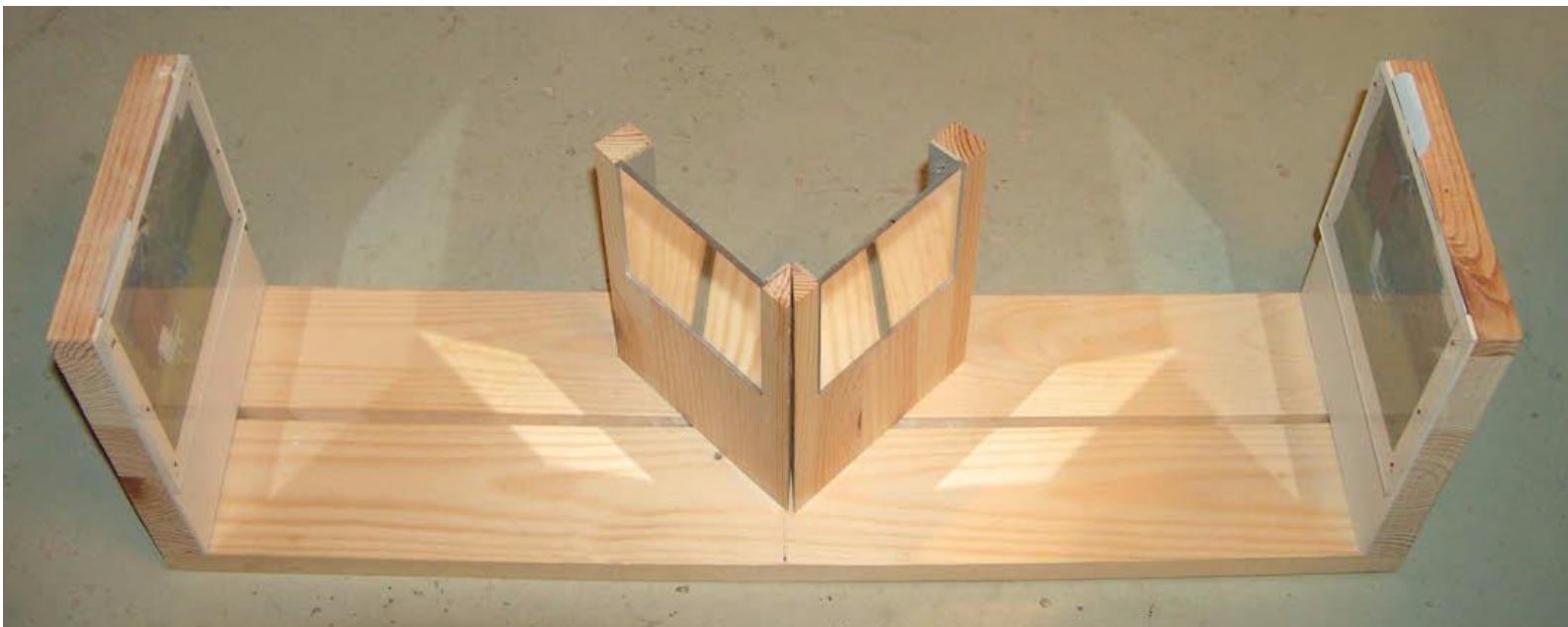

Charles Wheatstone 1802-1875

Stereoskop

Hjemmelaget stereoskop

Wheatstones reisestereoskop

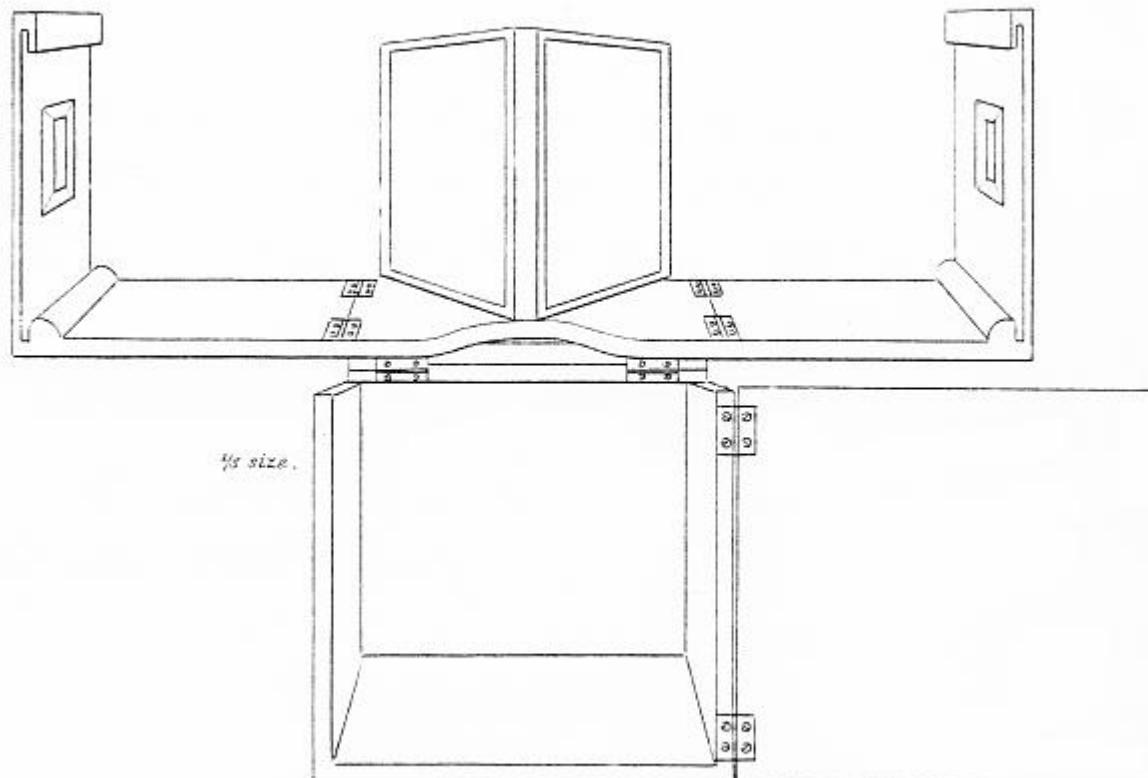
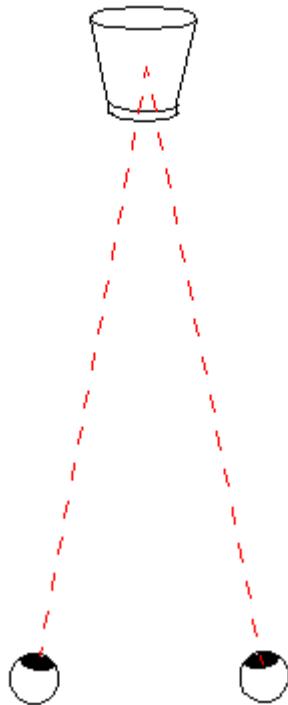

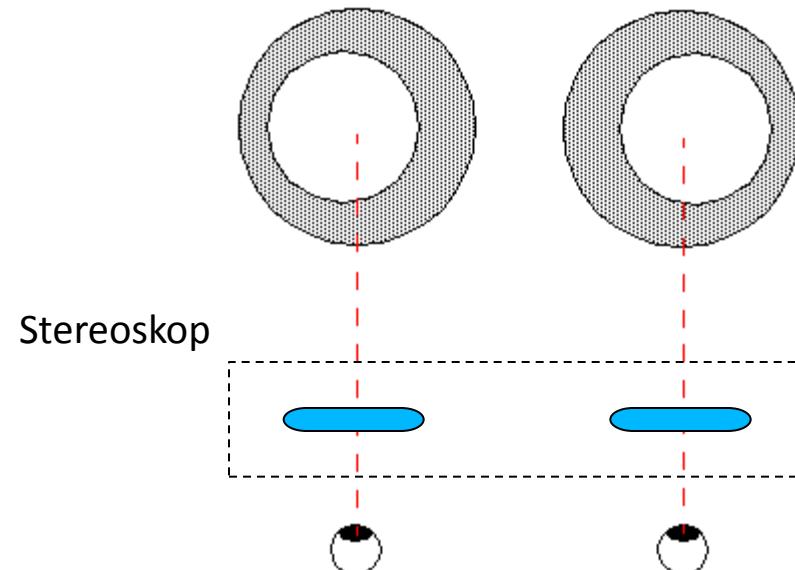
Fig. 3

Fra "the Bakerian lecture" 15. jan. 1852

En utfordring når en ser på stereoskopiske bilder

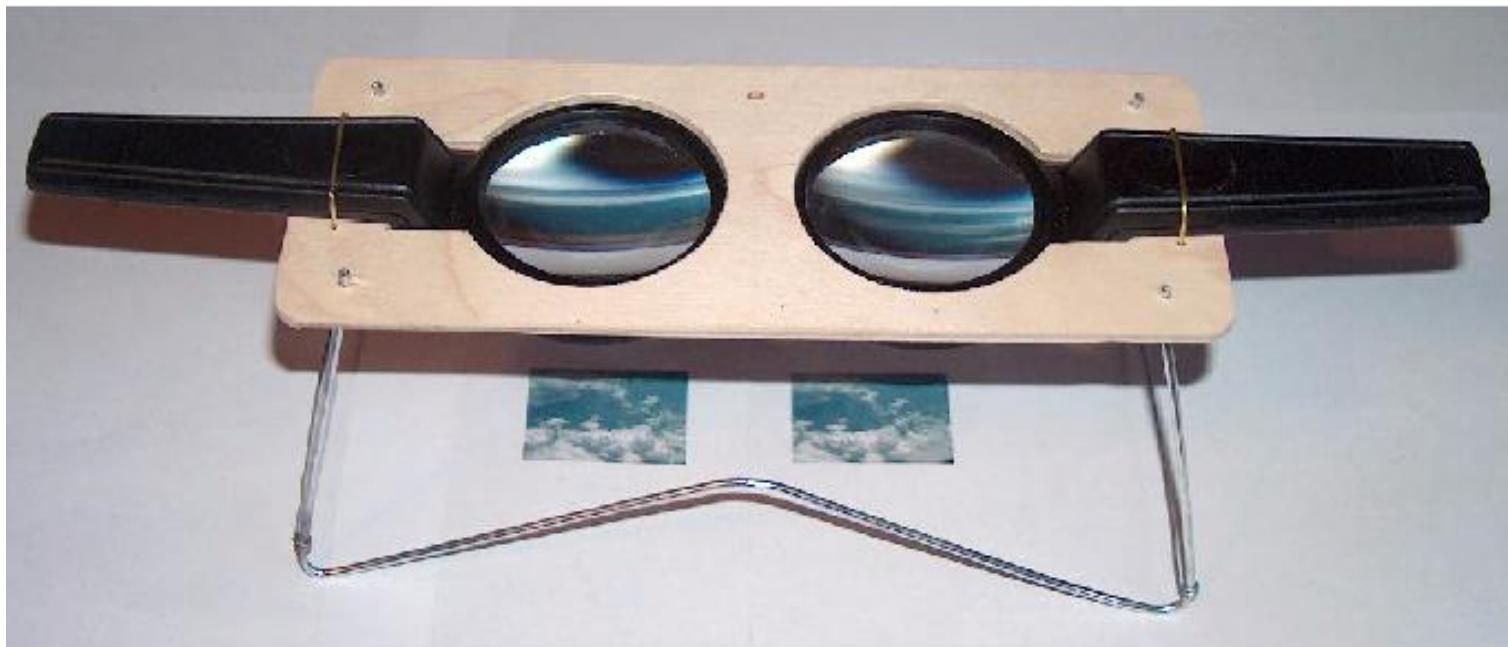

Lång konvergens
Lång fokus

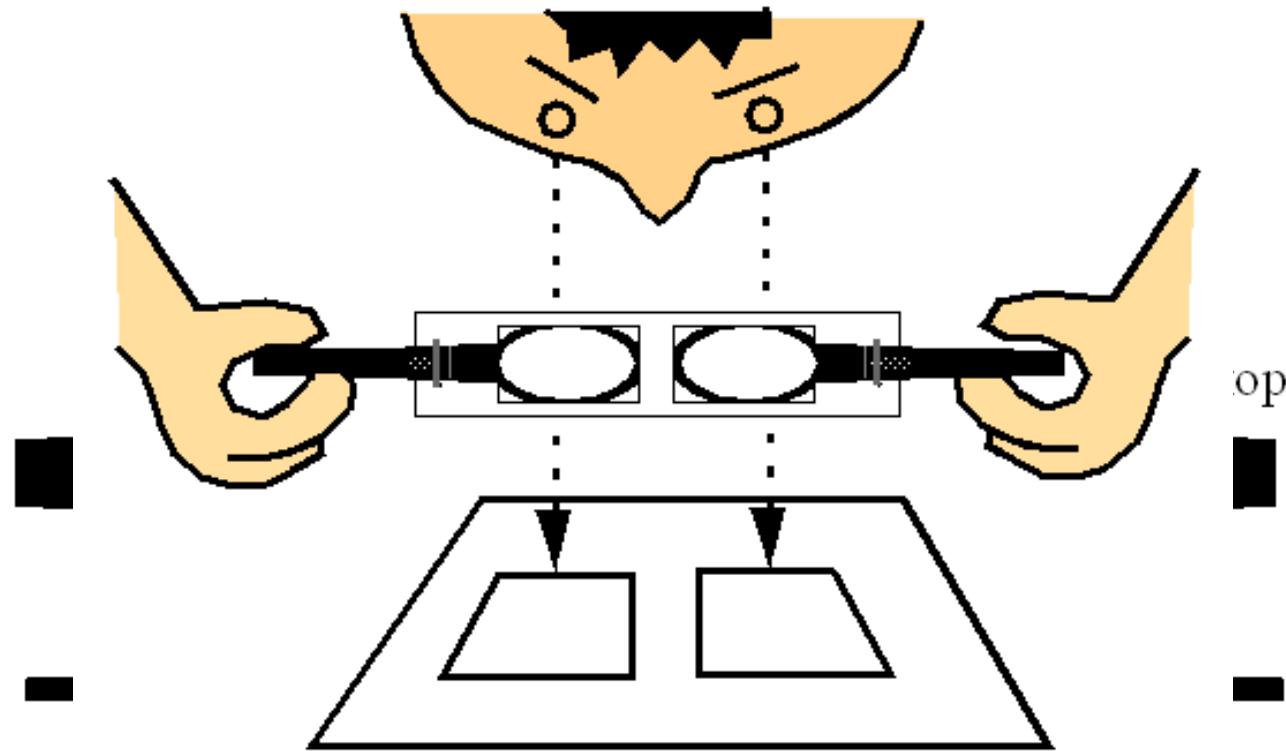

Lang konvergens
Lång fokus

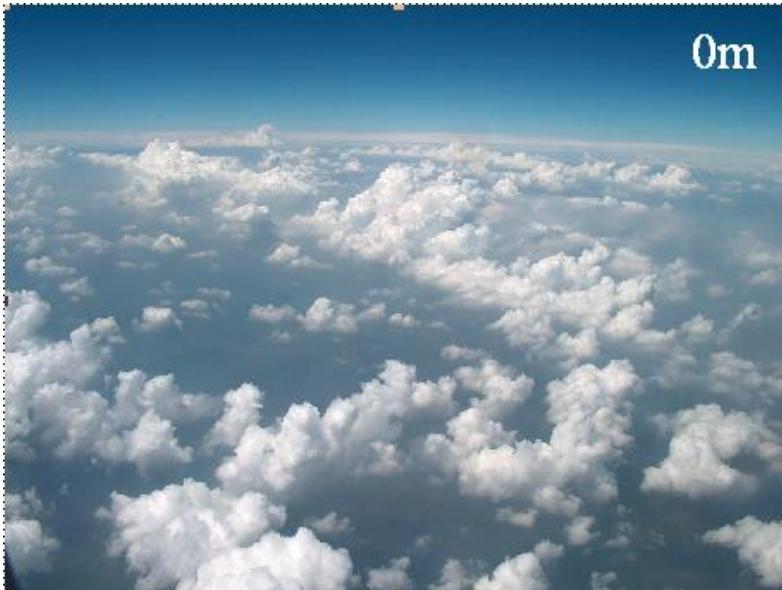
Stereoskopet

Forenklet stereoskop

Stereoskopiske skybilder

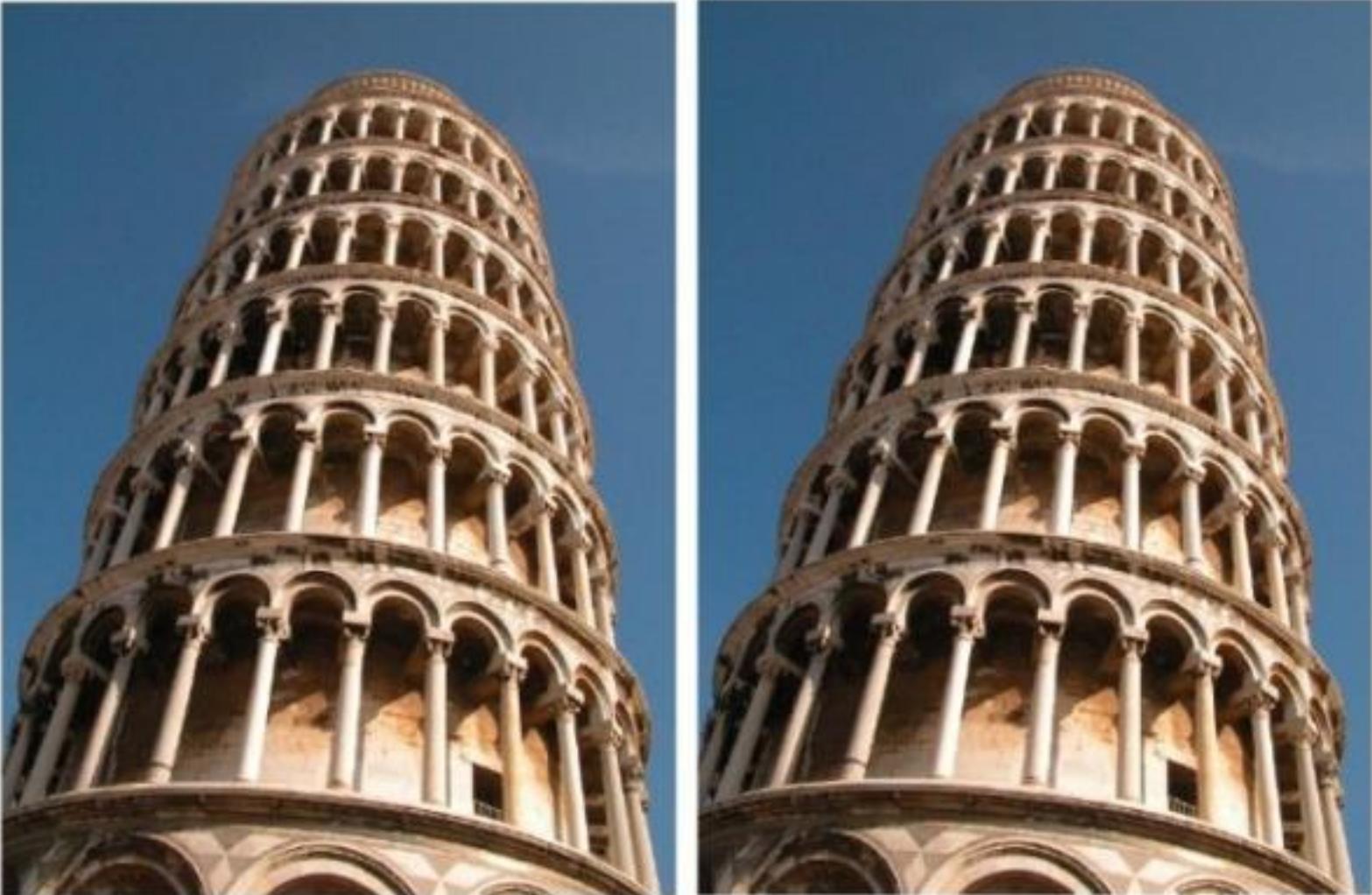

Stereoskoper av gammel design

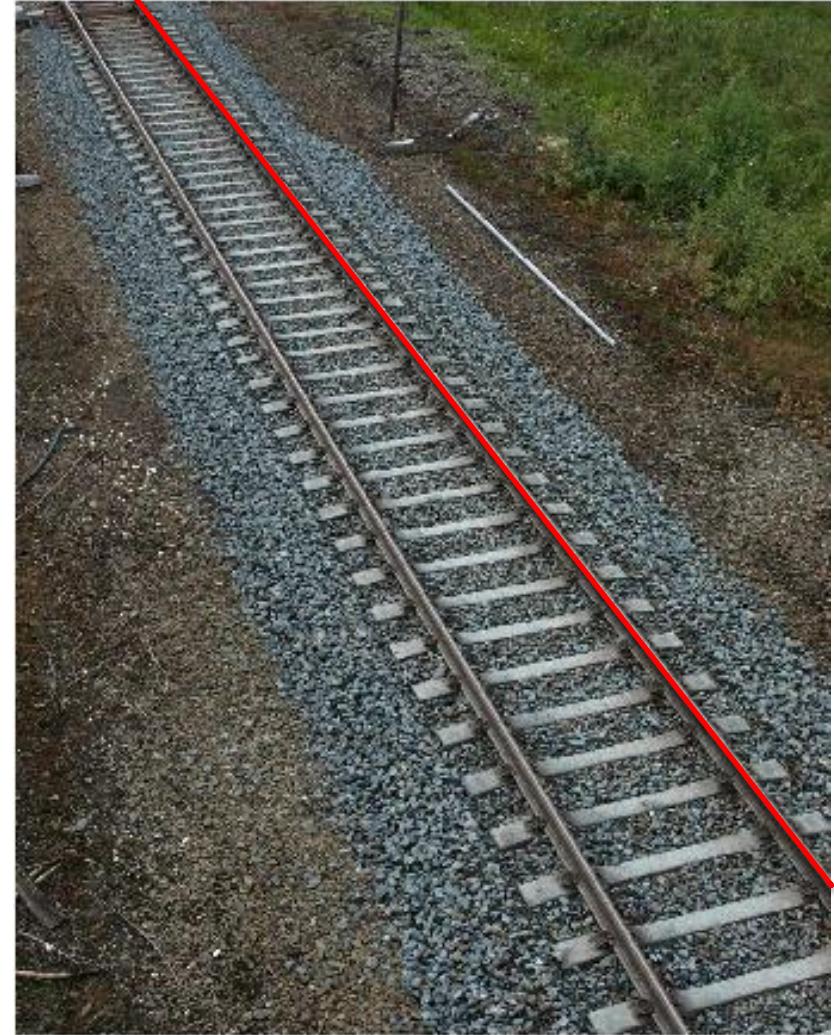

... om perspektiv

Tårn-illusjonen

Jernbanespor

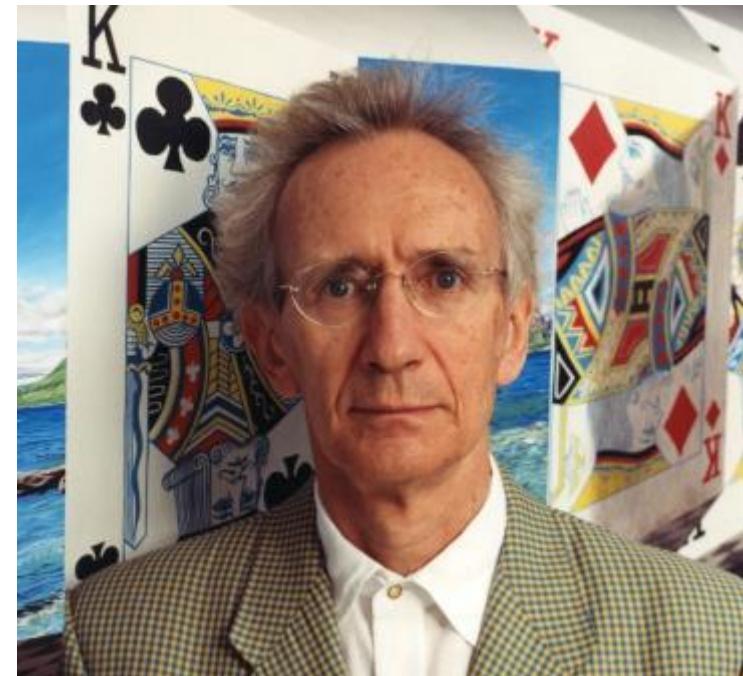
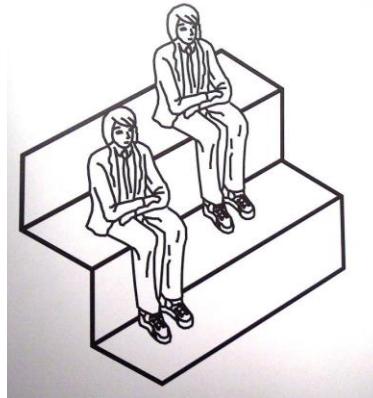
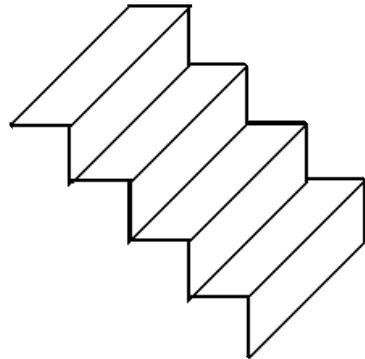

Perspektiv med ett punkts forsvinningspunkt

Patric Huges

Eksperimenterer med omvendt
perspektiv
"Reverspective"

- Patric Huges
- Engelsk
- kunstner
- 1939 –
- Vokste opp under krigen

Bølgende arkader

Drage-illusjonen

Ansikter skal bulle utover

Richard Gregory: <http://www.richardgregory.org/experiments/video/chaplin.htm>

Ponzo-illusjonen

Måne-illusjonen

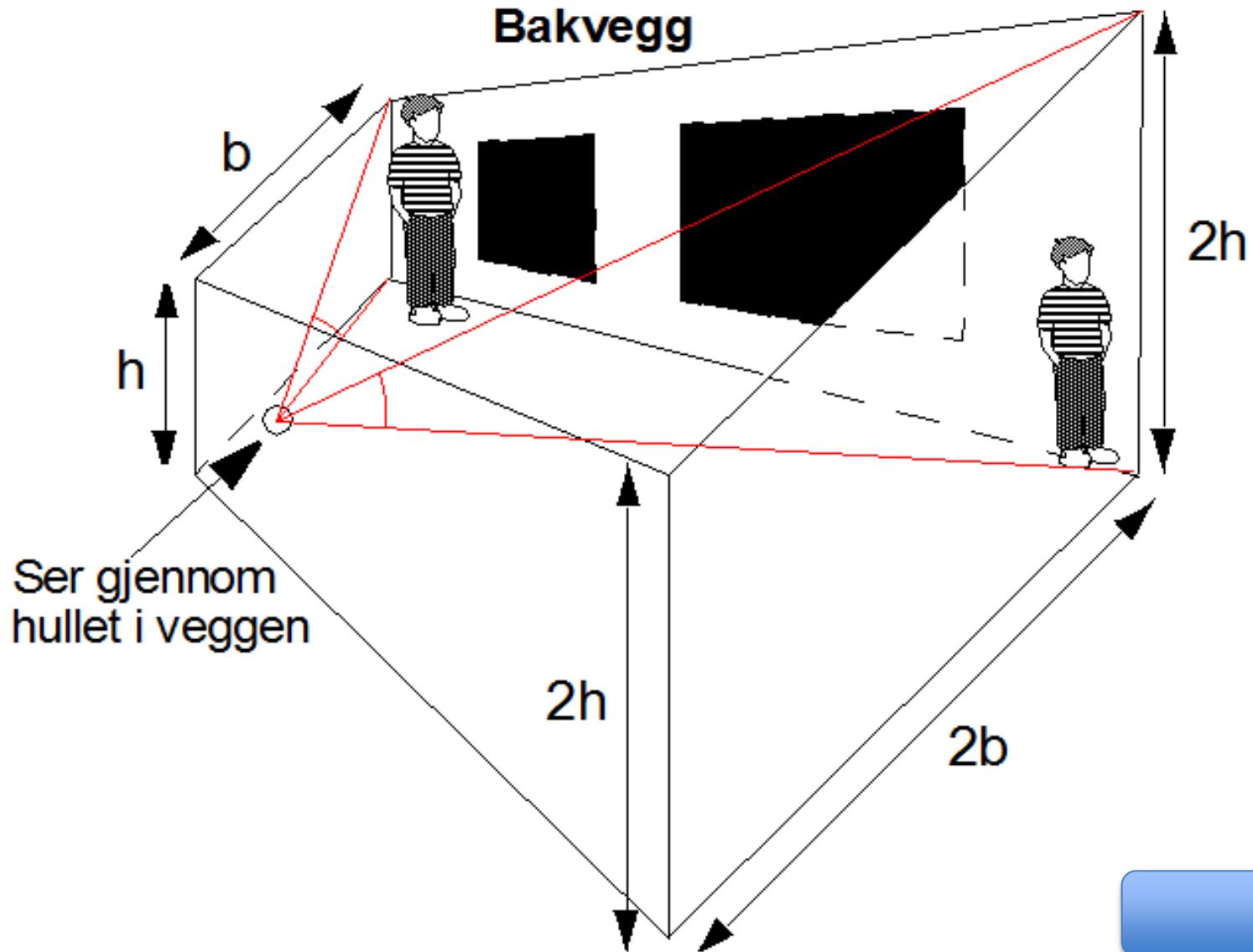

Ames rom

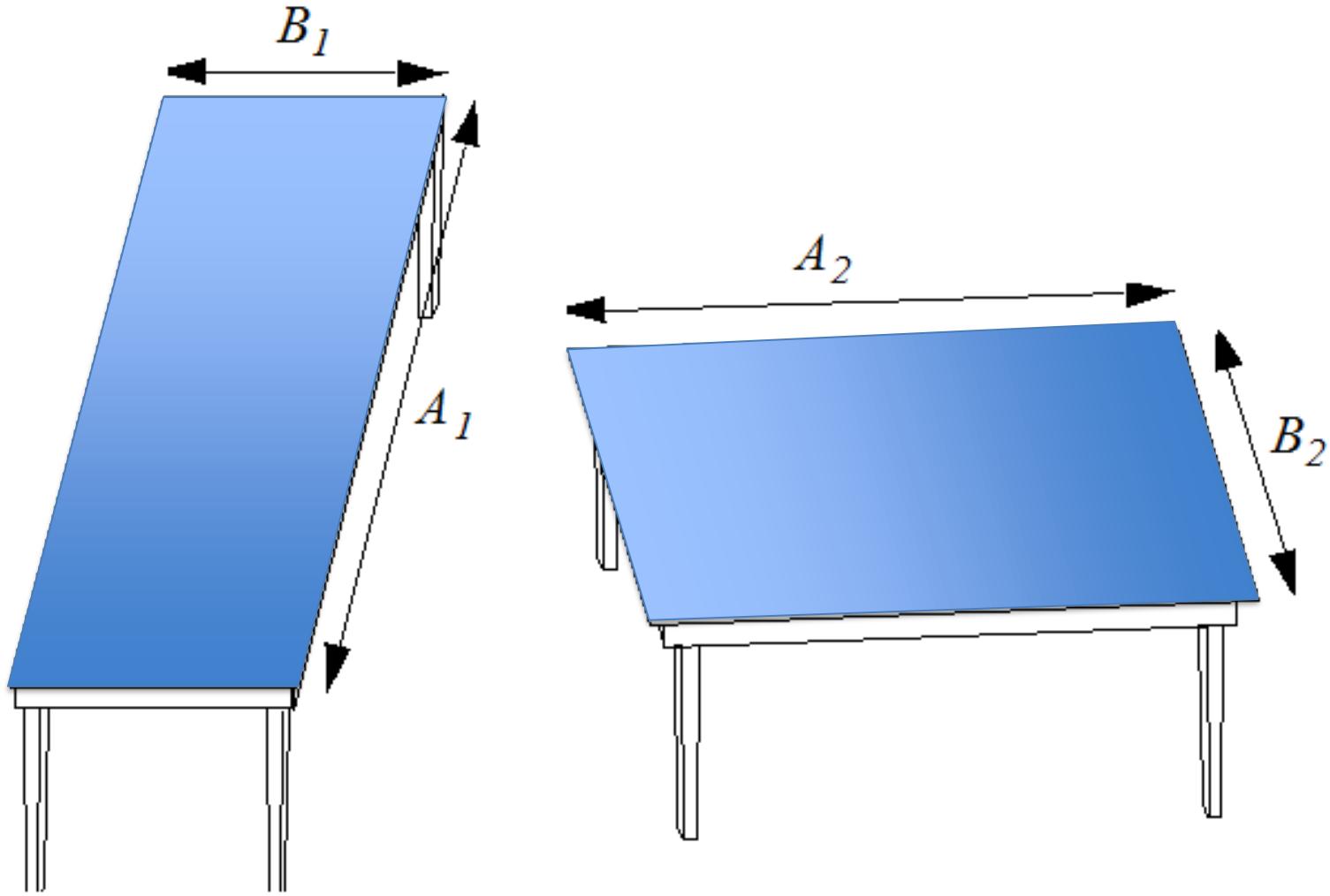
Et perspektivforvrengt rom

Ames rom

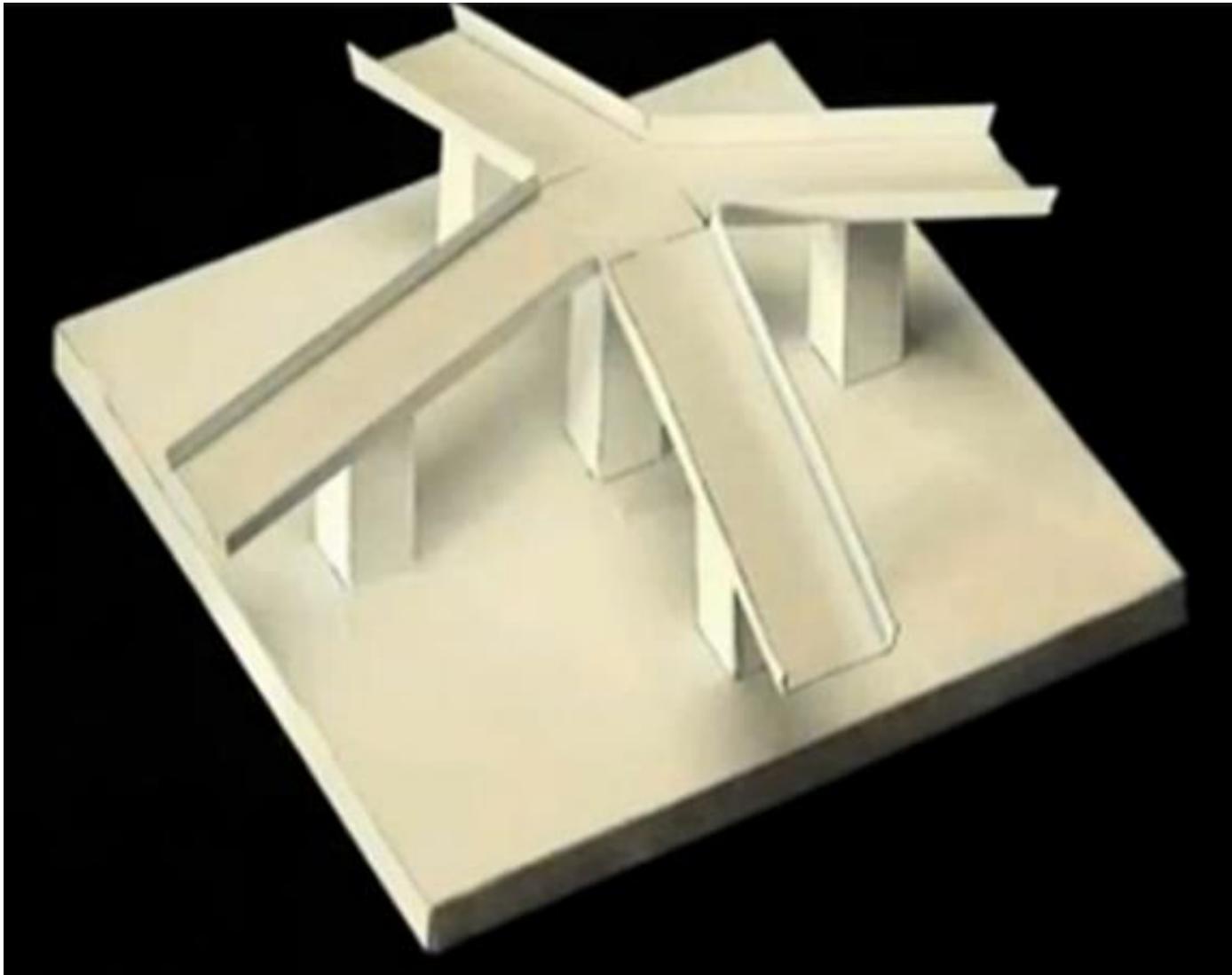

Roger Shepards bord-illusjon

Umulig bevegelse?

Kokichi Sugihara – Beste illusjon i 2010

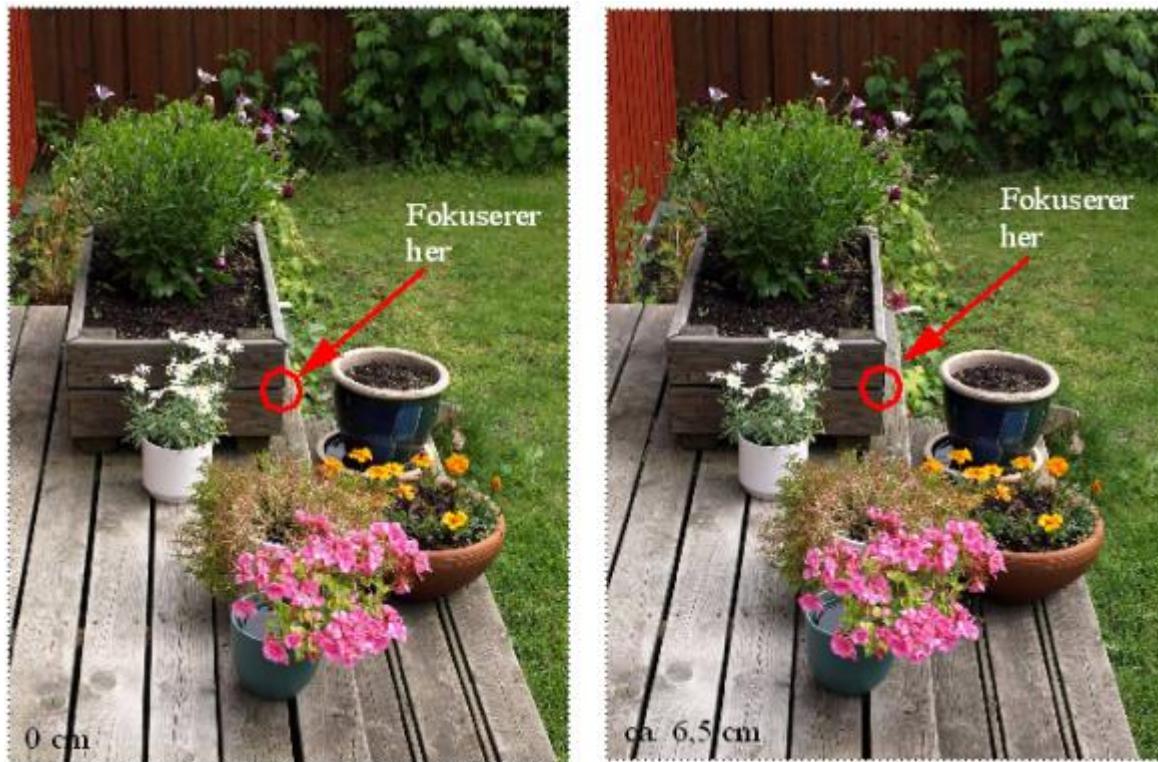

*... 3D med fargefilter
(anaglyfer)*

Stereoskopisk overlappende bilder

Om vi lar bildene i det stereoskopiske paret overlappe, unngår vi problemer med konvergens og fokus.

Er det mulig å få til i praksis?

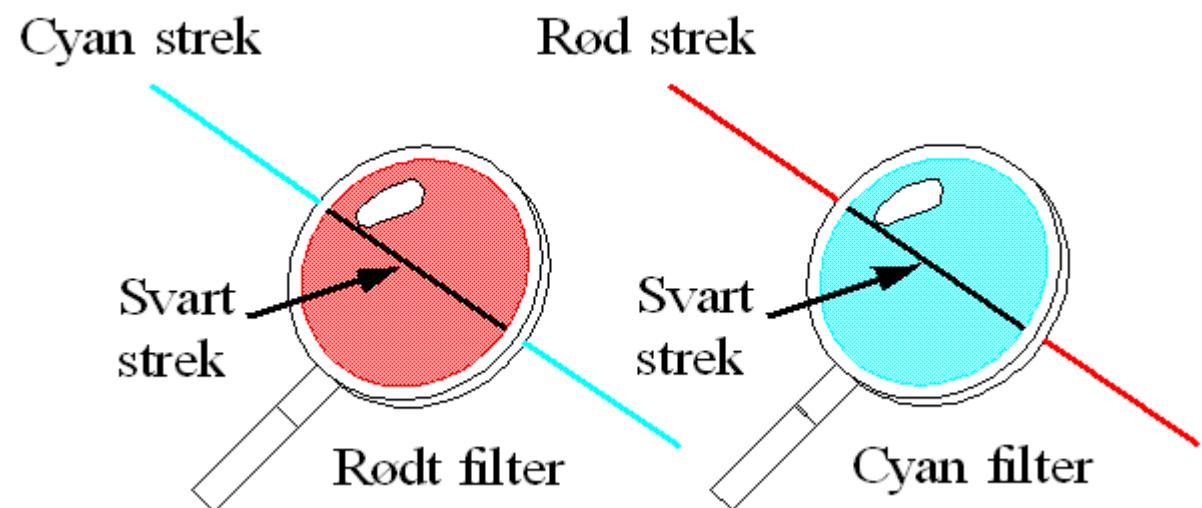
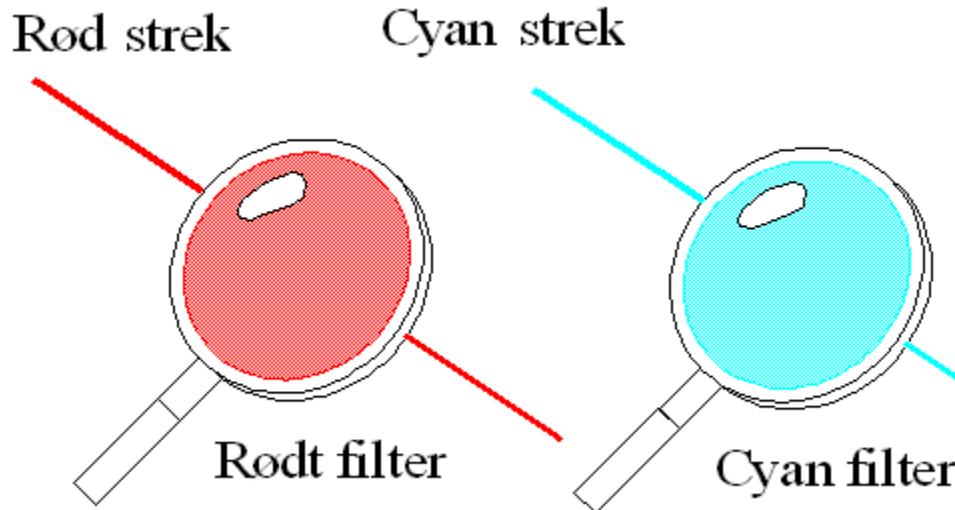
Anaglyfe bilder

Vi kan løse problemet ved å fargelegge bildene i komplementære farger.

Bildene er farget i rødt og cyan, som er komplementære farger.

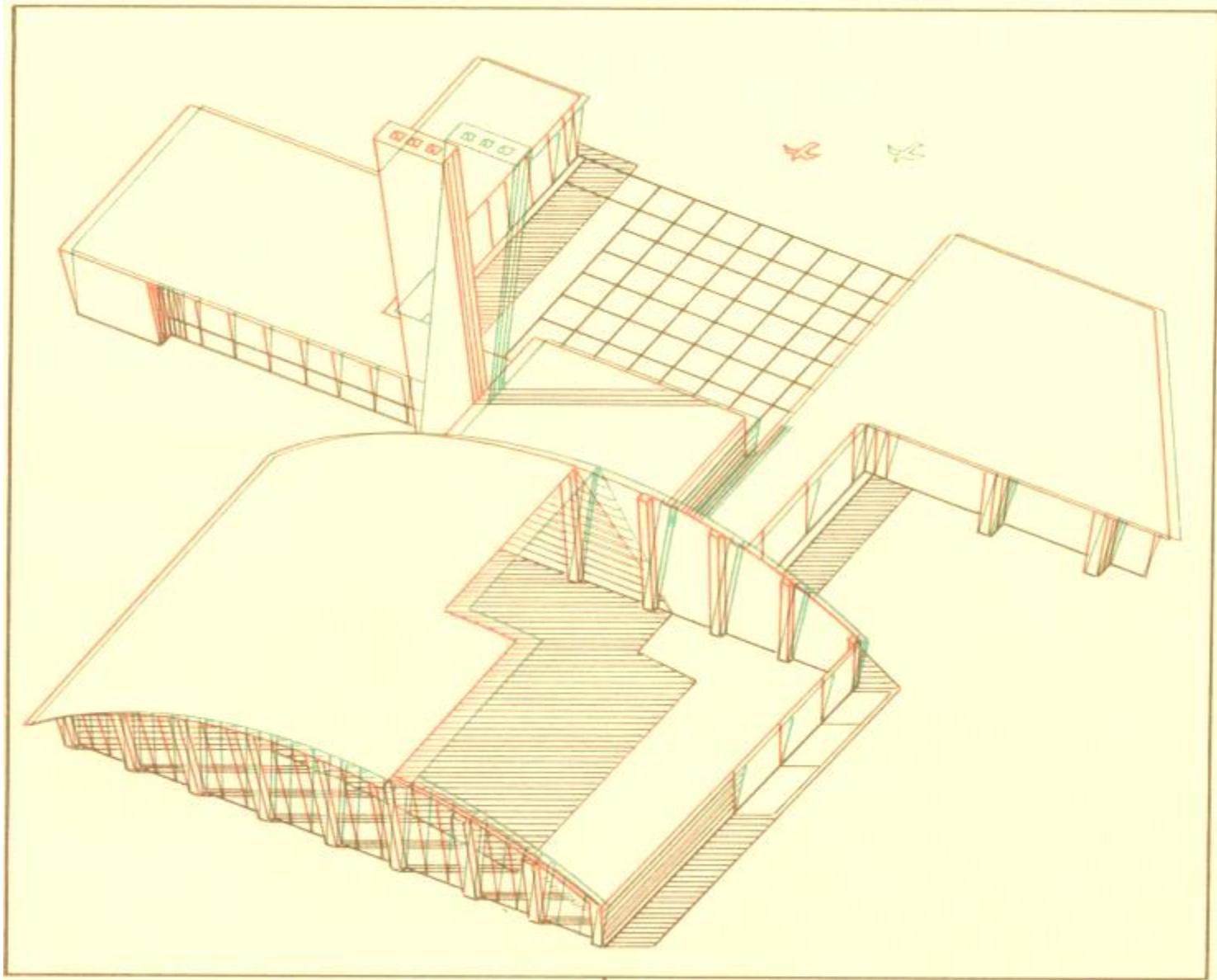

Komplementære fargefilter

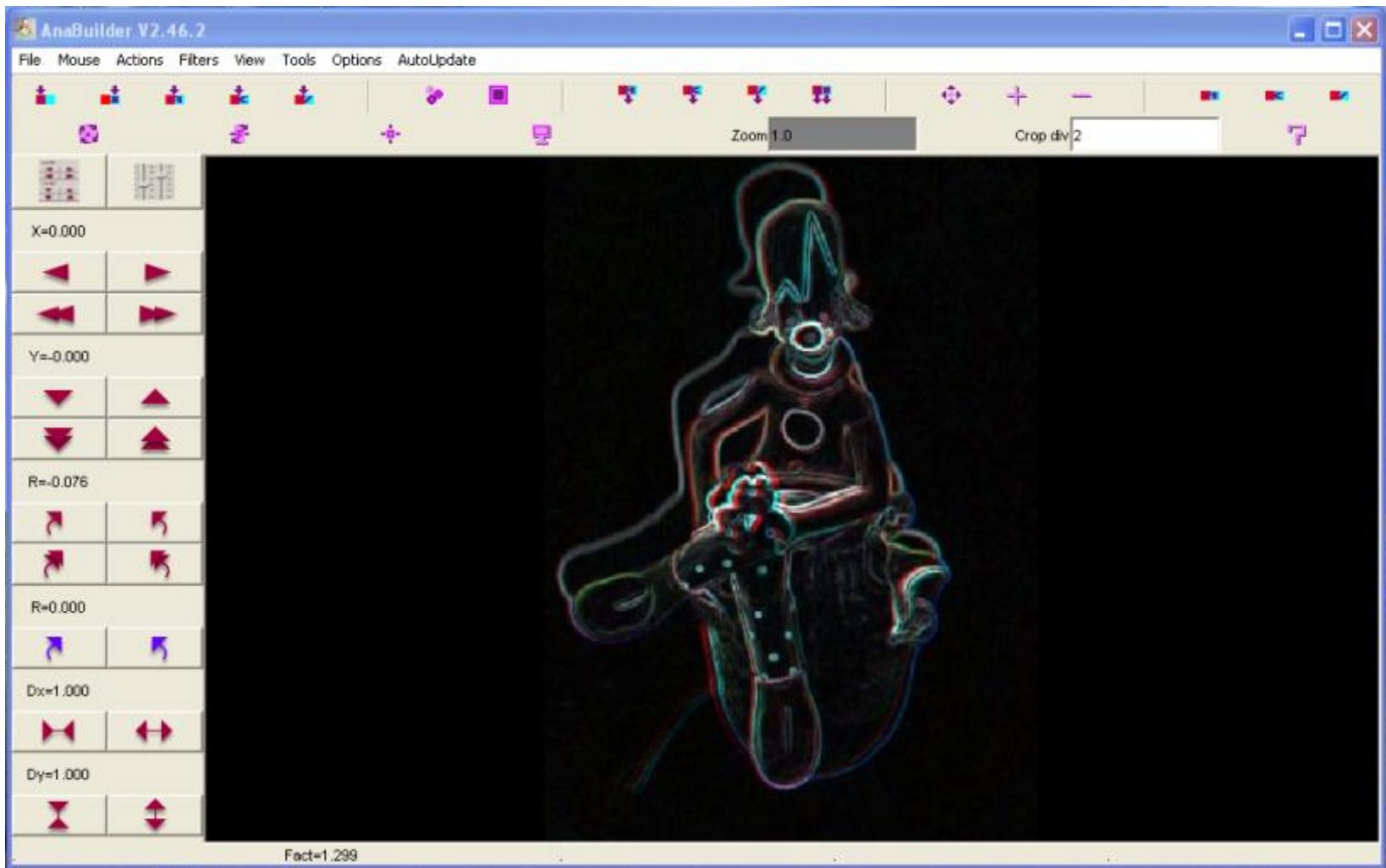

Anaglyfer

Anabuilder

<http://anabuilder.free.fr/welcomeEN.html>

Kontoret på Vitensenteret

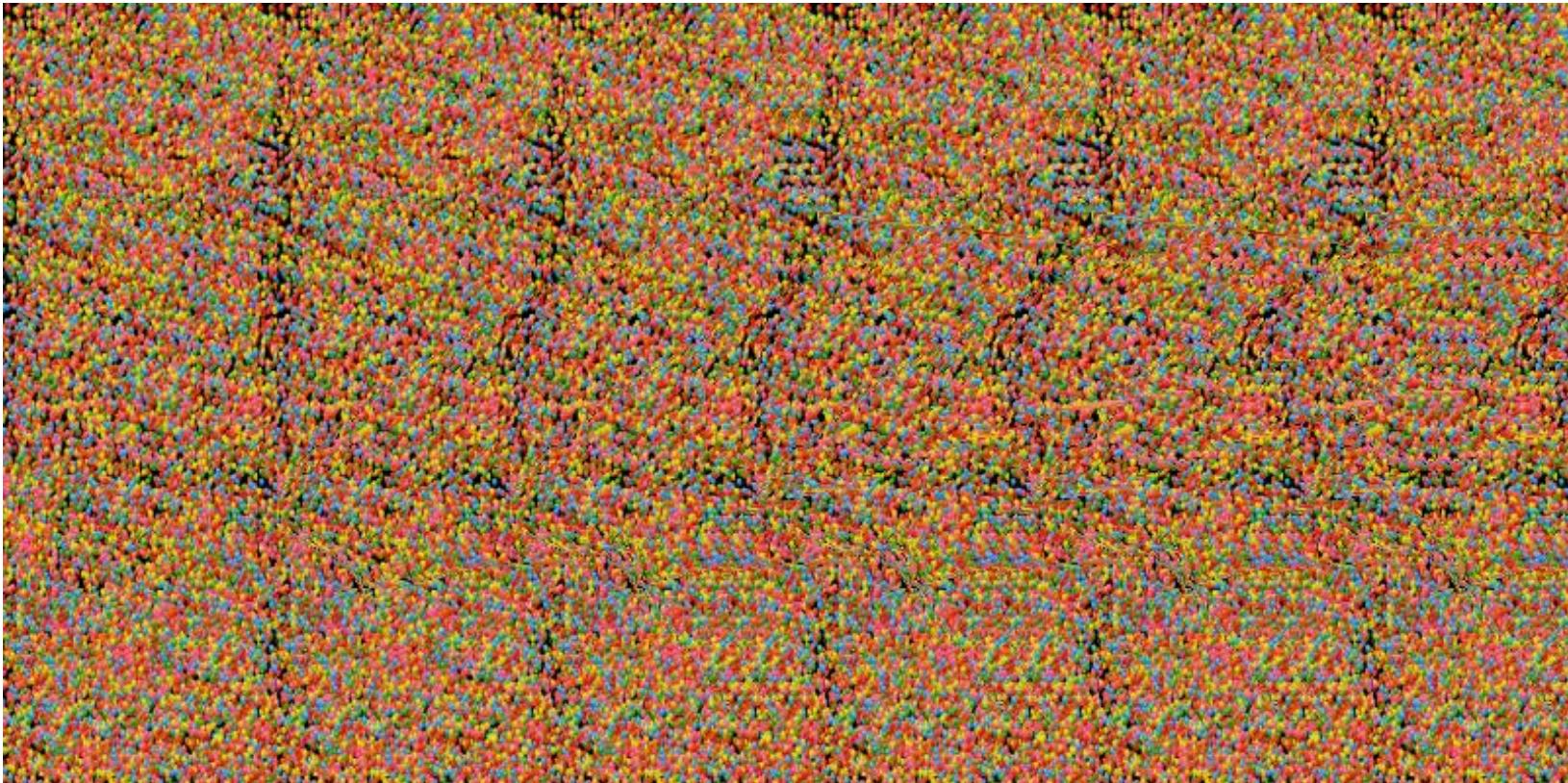
Anaglyf film

<http://www.youtube.com/watch?v=7pA6CvF4BEU>

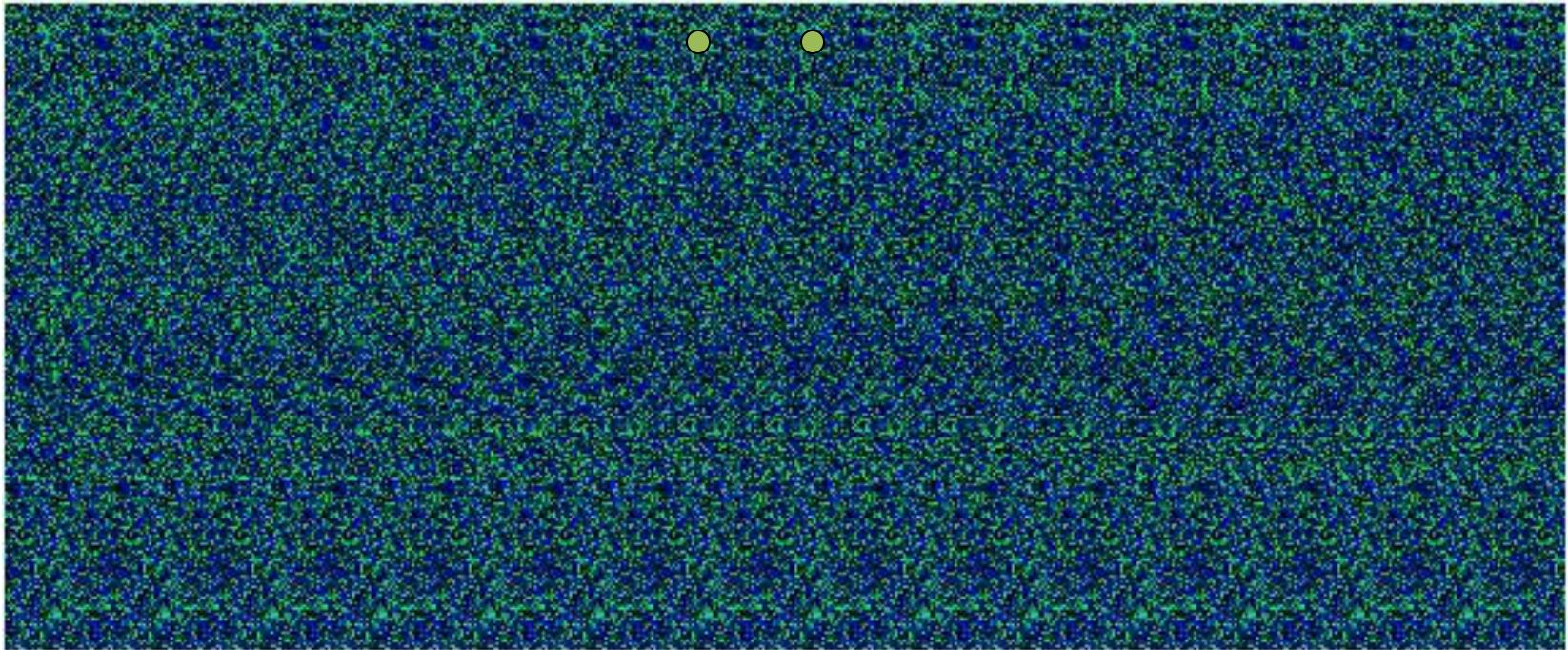
*... tilfeldighetsstereogrammer
(anaglyfer)*

Tilfeldighetsstereogrammer

Autostereogram

(Singel image random dot stereogram)

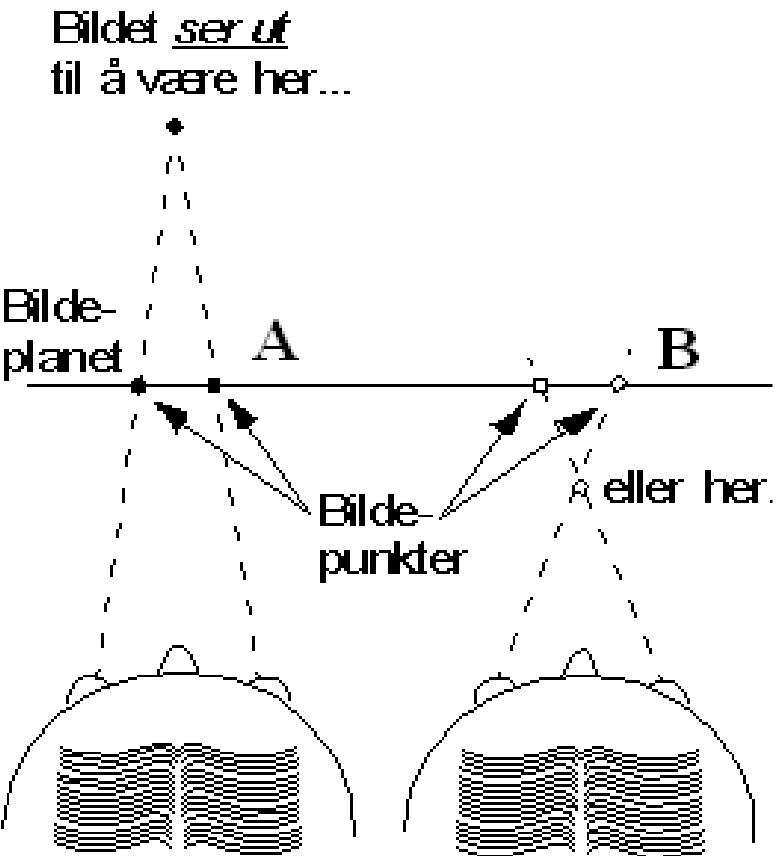

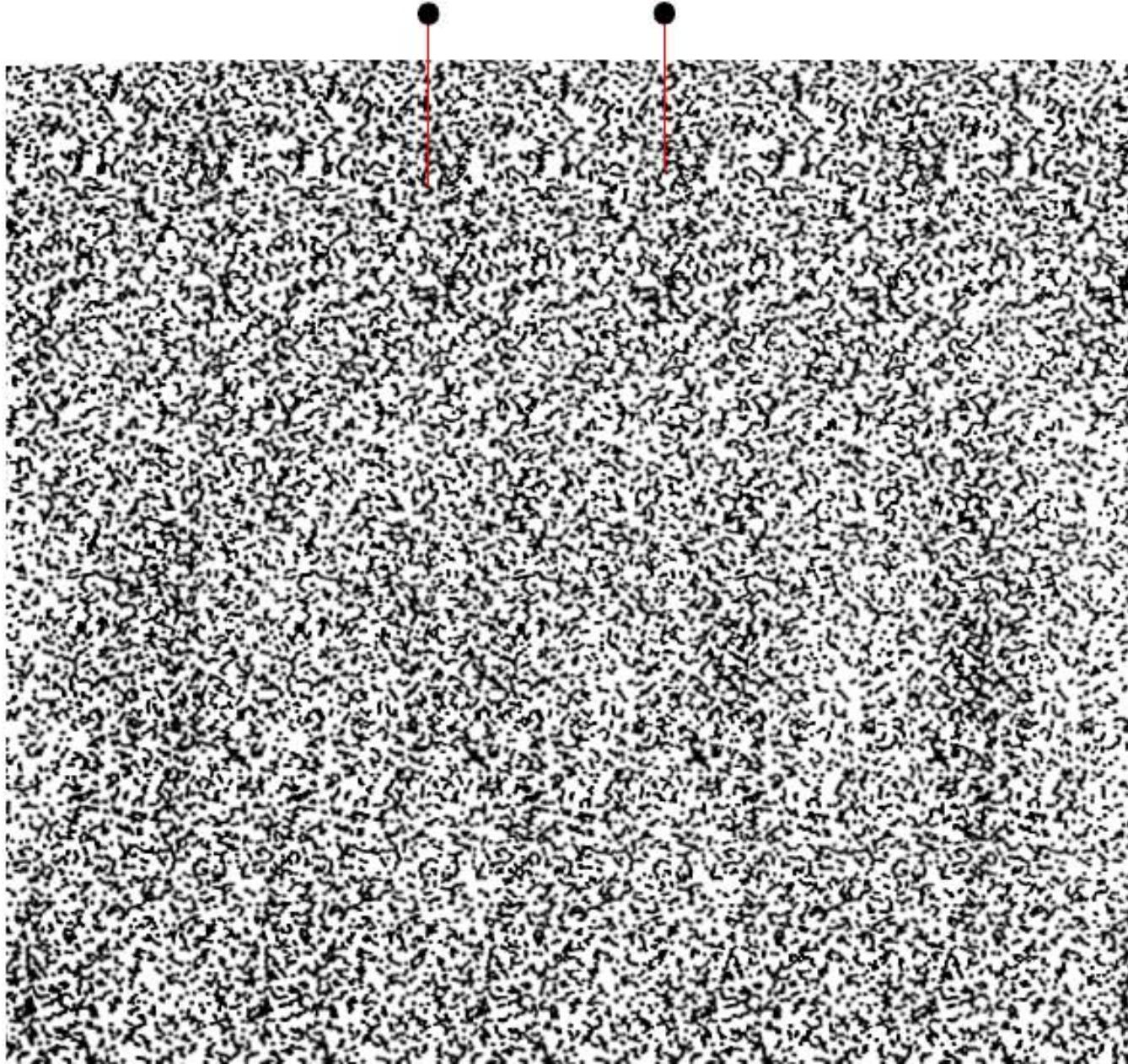
<http://www.kondo3d.com/stereo/java/stereoword-e.html>

Autostereogram

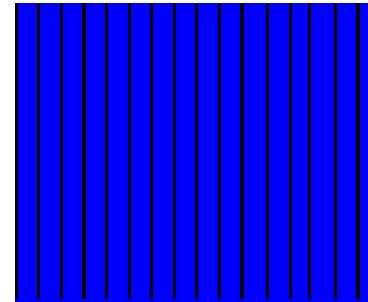
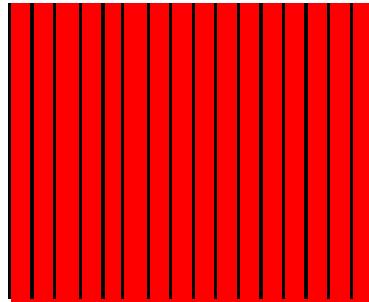
(Singel image random dot stereogram)

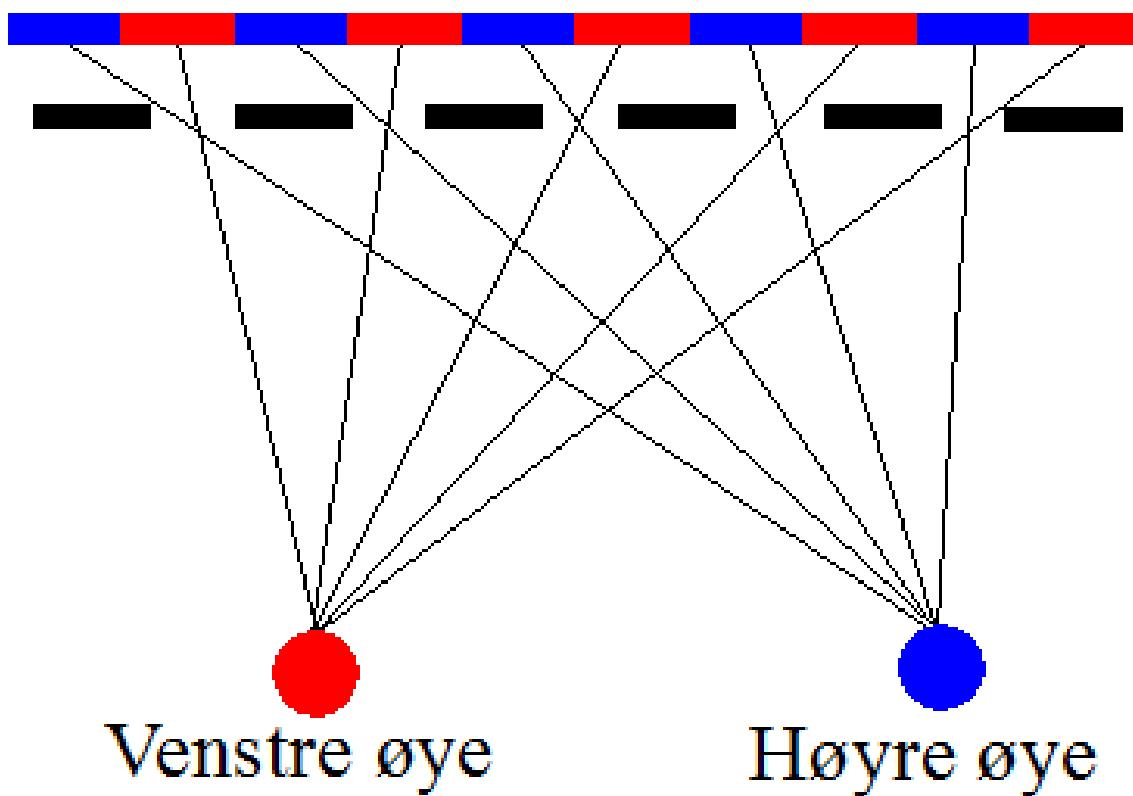

... om lenticulærlinser

Flere bilder skåret opp og lagt ved siden av hverandre

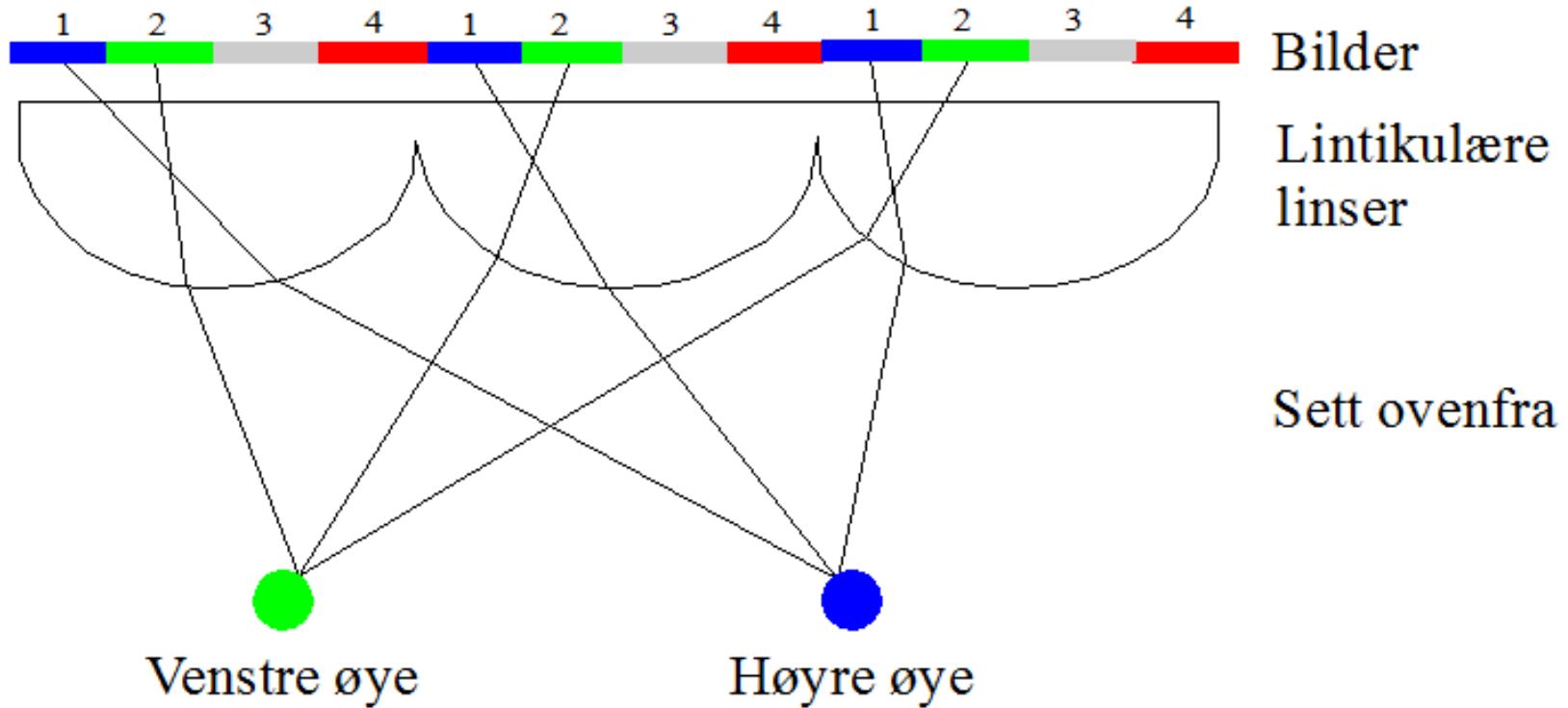
Hvert av øynene ser hvert sitt bilde

Bilder
Maskerings-
striper

Sett ovenfra

Bruker linser i stedet for spalter

Lenticulære produkter

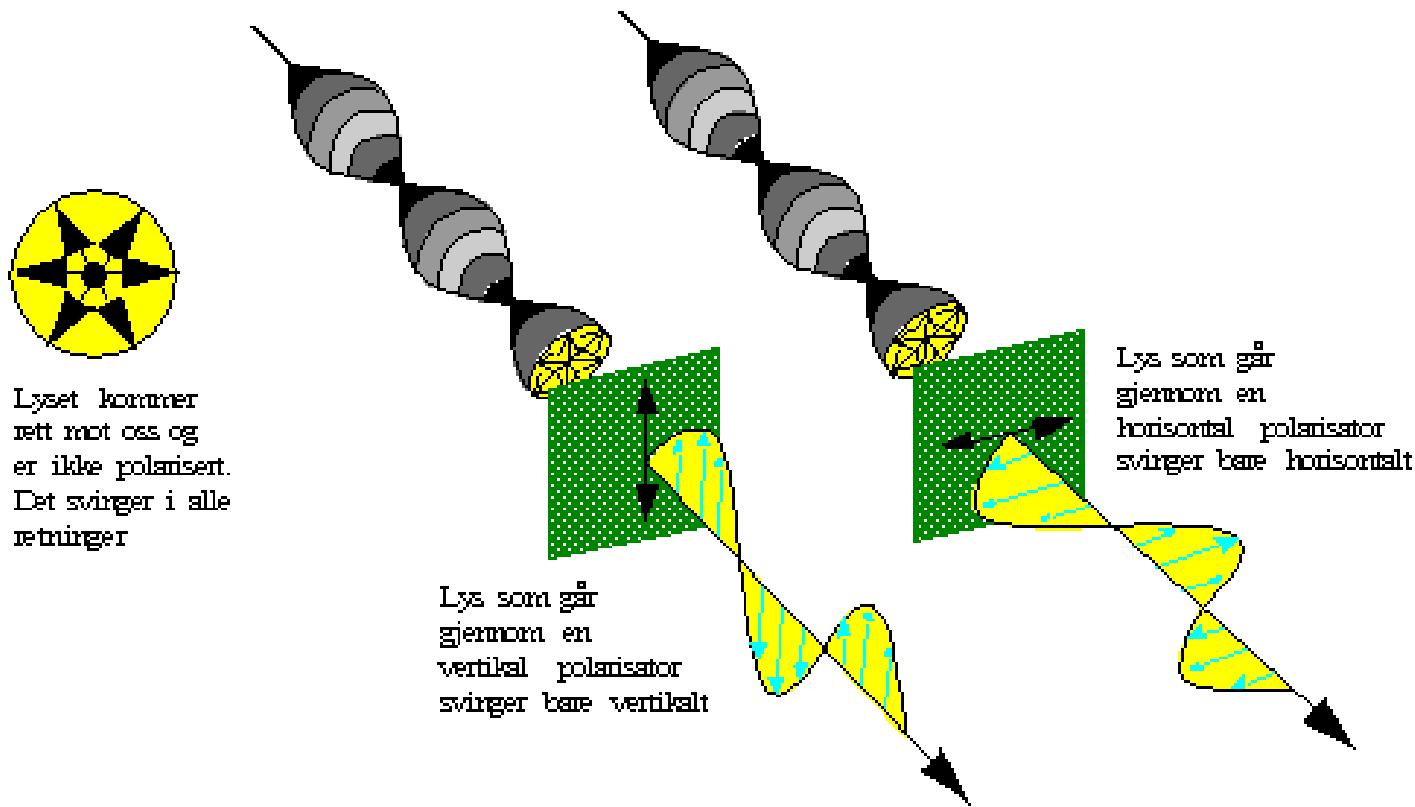

Brukt på 3D kamera

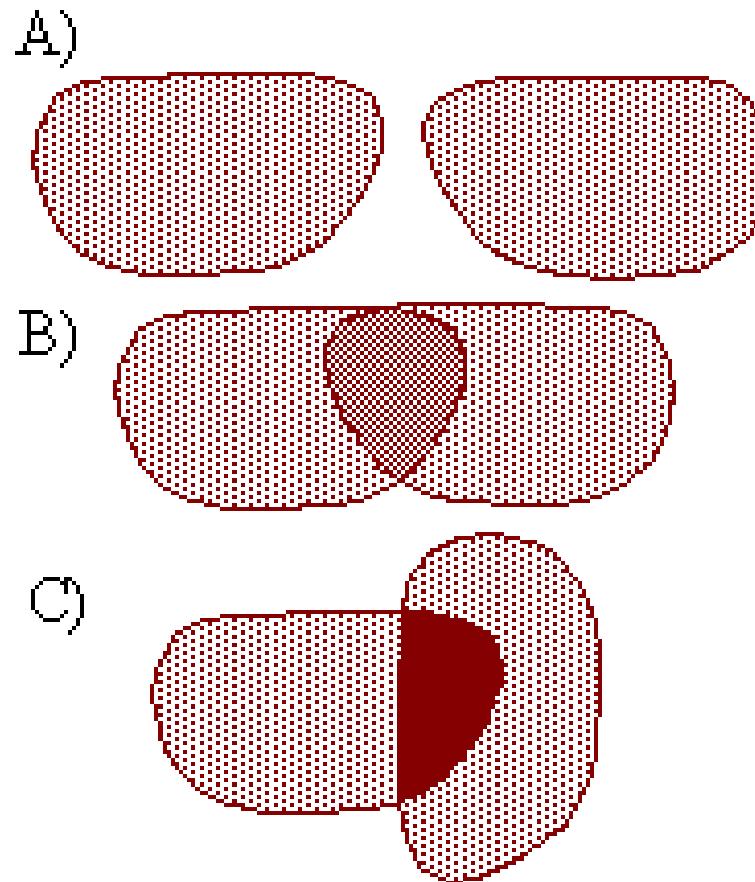

... om 3D med polarisert lys

Polarisering av lys

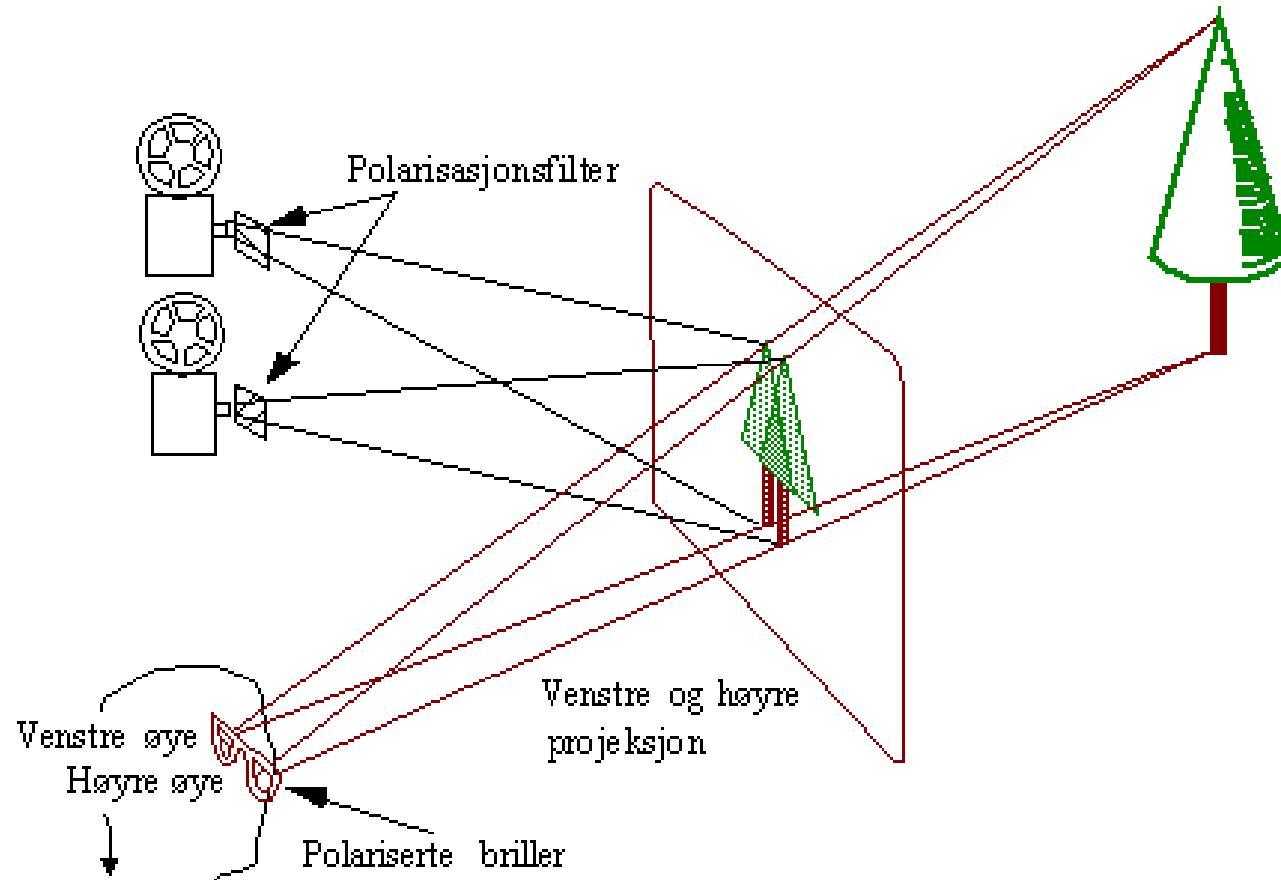

Polarisering av lys

LCD skjermer avgir selv polarisert lys

Stereoskopi ved hjelp av polarisert lys

LCD-skjermer

er dekket med et polarisasjonsfilter

Oppsummering

- Stereoskopisk syn
- Stereoskoper
- Litt om perspektiv
- Anaglyfer (Bruk av fargefilter)
- Tilfeldighetsstereogrammer
- Polarisert lys
- Lentikulærlinser

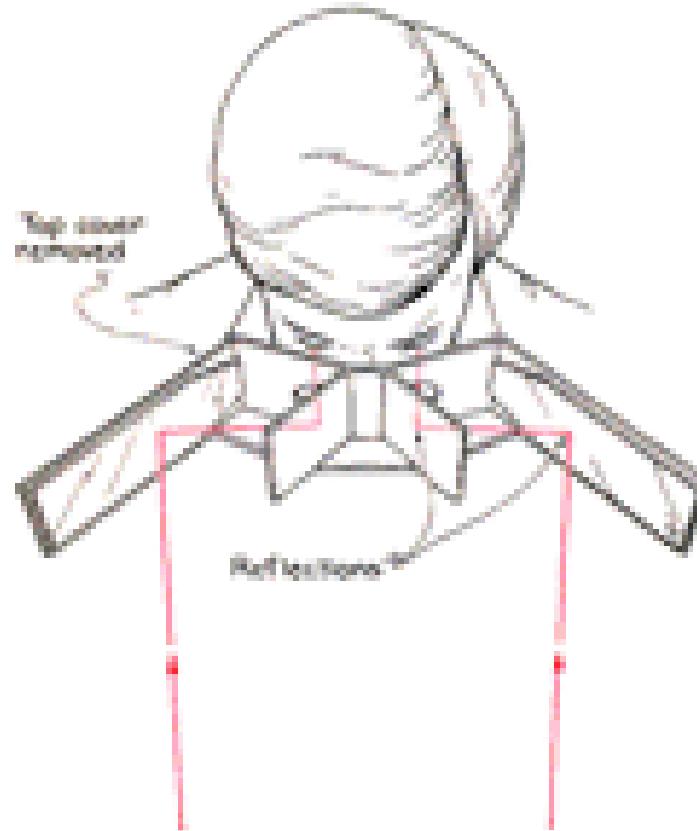
... kort pause

... om Telestereoskopi

Telestereoskopisk syn

Telestereoskop

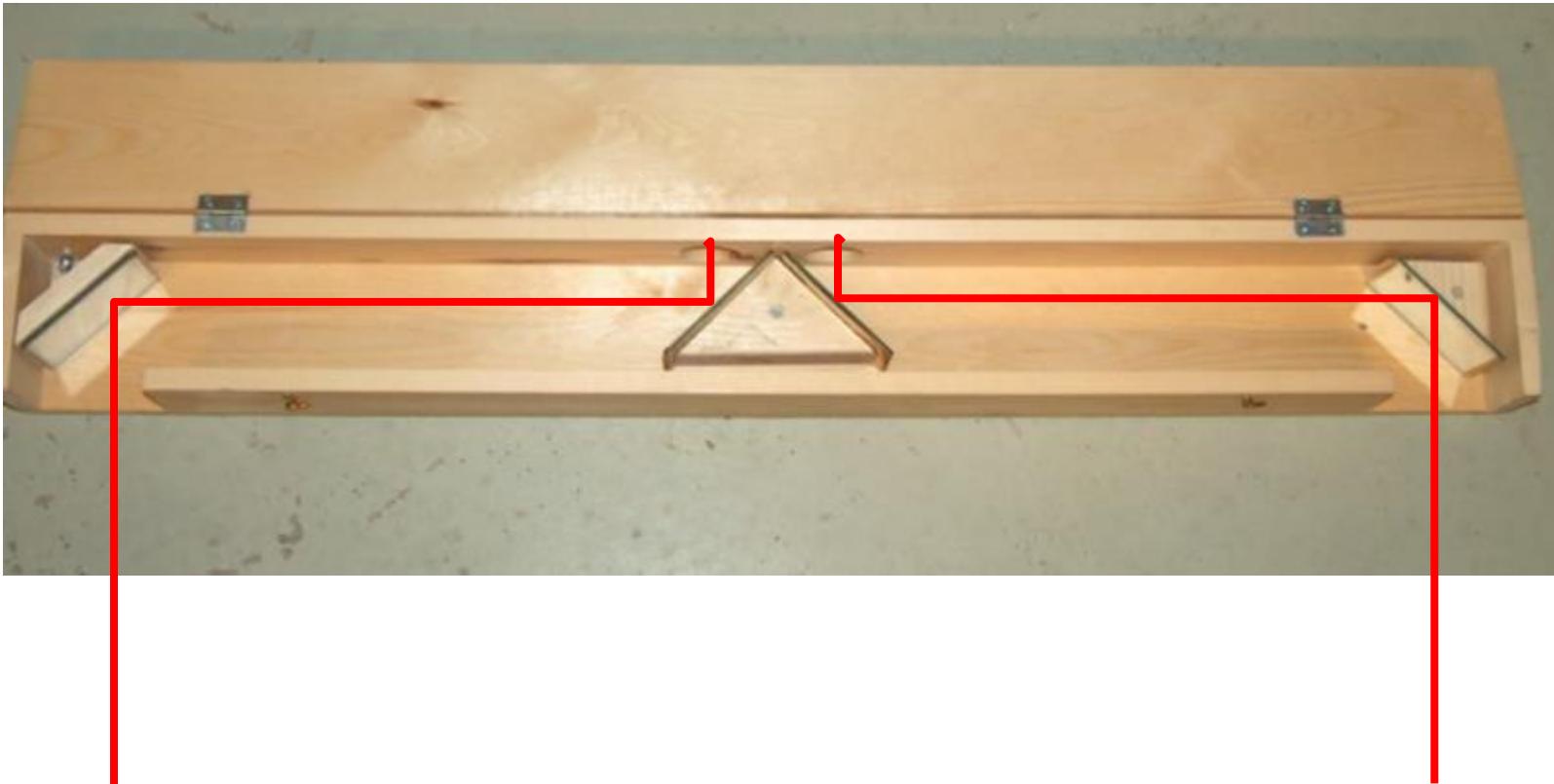
Telestereoskop

Hyperscope

Phantascope

Hjemmelaget telestereoskop

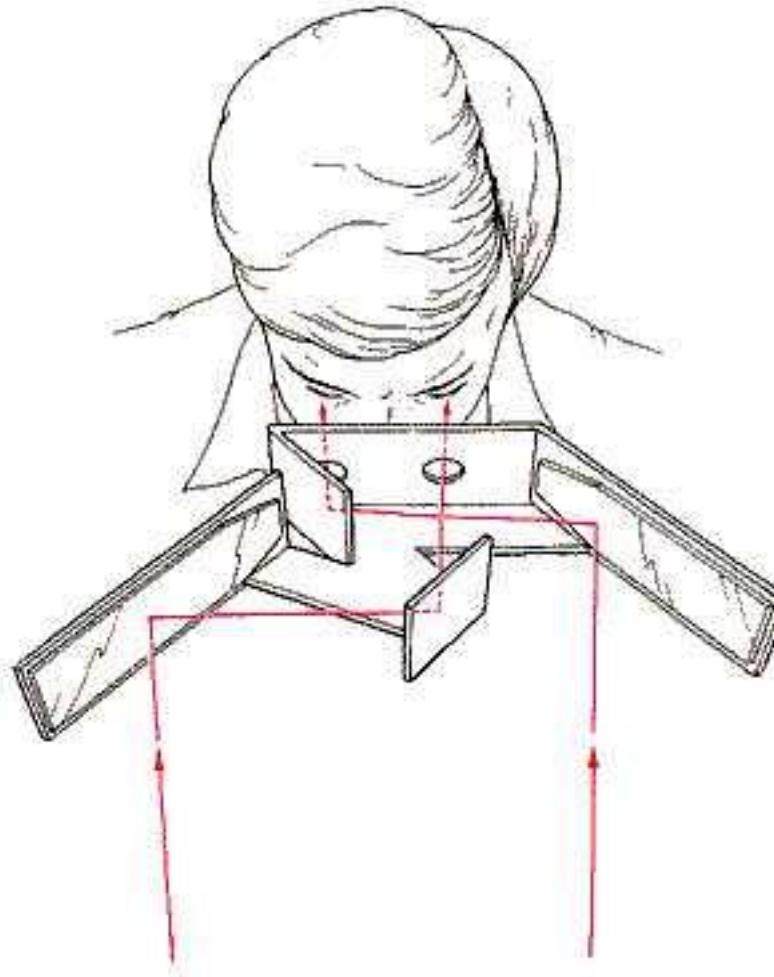

Øyer på stilk

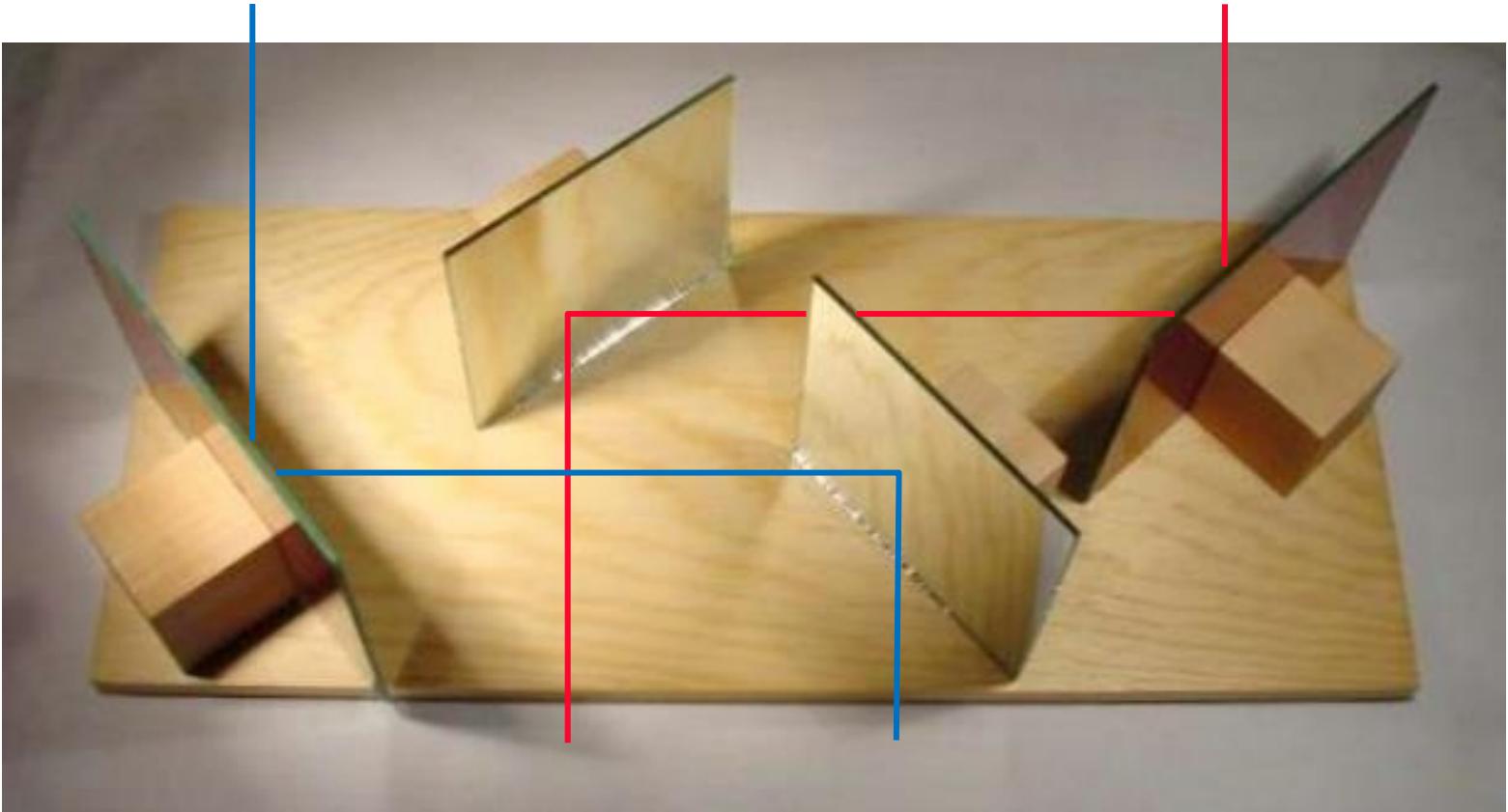

... om Psudoskopet

Pseudoskop

Lag et pseudoskop

<http://pseudoscope.blogspot.com/>

Rob H.

Wheatstone nok en gang

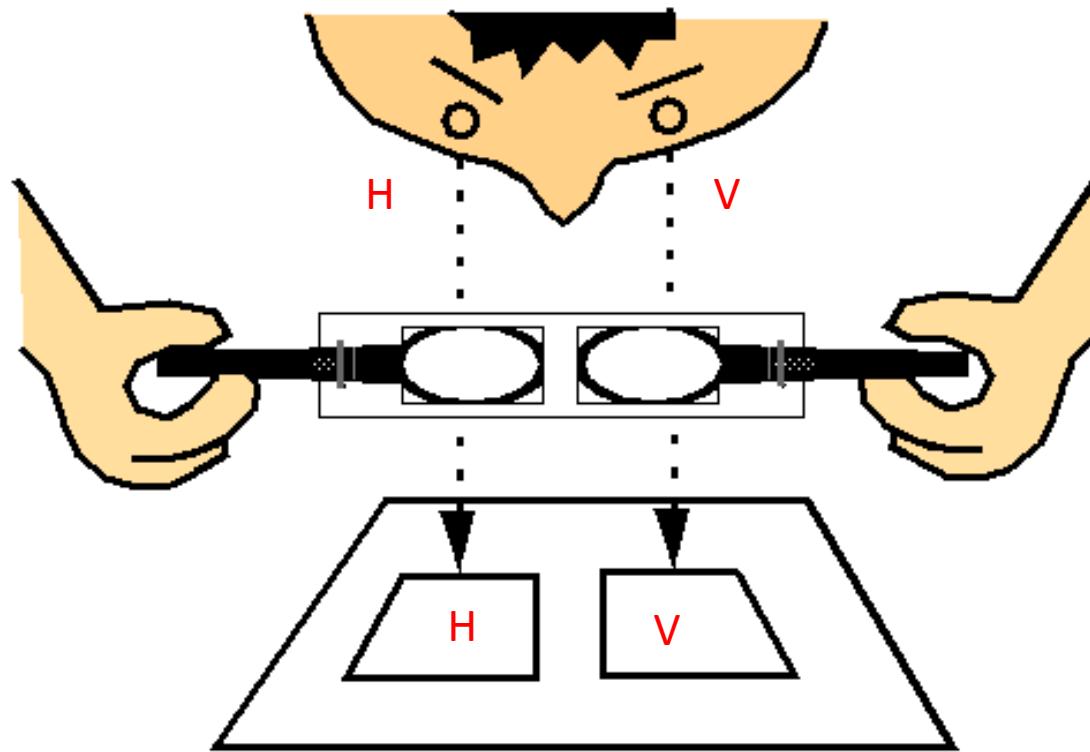
“Any object placed before the wall of a room will appear behind the wall, as if an aperture of the proper dimensions had been made in the wall to allow it to be seen...”

“Two objects at different distances, being simultaneously regarded, the most remote will appear the nearest and the nearest the most remote.”

“These appearances are not always immediately perceived; and some much more readily present themselves than others.”

Fra ”the Bakerian lecture” 15. jan. 1852

Forenklet stereoskop

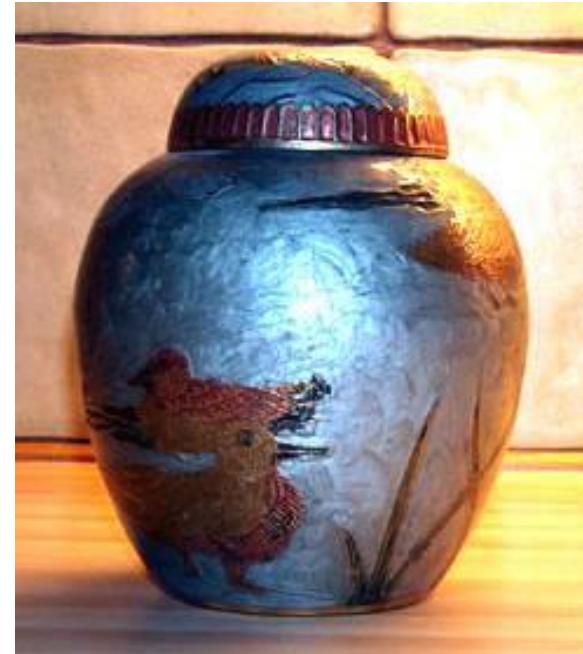

Når ut blir inn og inn blir ut

Hva skjer ...?

- når vi bytter om et stereo bildepar av noe som vi forventer skal bule mot oss?

- når vi bytter om et stereo bildepar av et ansikt?

Oppsummering

Hensikten med denne forelesningen har vært å:

- vise **ulike teknikker** for å gjenskape 3D fra flate bilder
- vise hvordan vi kan **utforske vårt dybdesyn** i klasserommet
- skape **økt forståelse for synet** ved å utfordre vår evne til å se dybde
- skape **bevissthet om og fascinasjon** om synet

Utstyr

- View Master (Hjemme)
- Gamle stereoskoper (Hjemme)
- Weatstones stereoskop (Hjemme)
- Hjemmelaget stereoskop (Hjemme)
- Drage-illusjon (Skolelaboratoriet)
- Ames rom modell (Hjemme)
- Anaglyphe briller (Skolelab.)
- Tilfeldighetsstereogrammer (bok) (Hjemme)
- Telestereoskop, nytt (Hjemme)
- Telestereoskop, hjemmelaget (Hjemme)
- Pseudoskop, nytt og billig (Hjemme)
- Preudoskop, gammelt og dyrt (ViT)
- Polarisasjonsfilter (Hjemme)